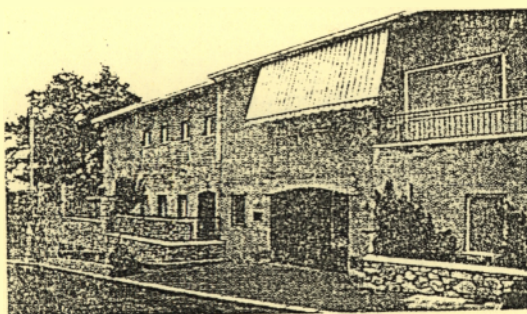

**ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

**ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ ΣΤΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΟΜΕΑ
(ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΒΡΕΦΟΚΟΜΕΙΟ)**

**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ : ΚΑΣΤΡΙΤΣΕΑ ΜΑΡΙΑ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ : ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ ΑΡΕΤΗ
Α.Μ. 94016**

ΜΑΡΤΙΟΣ 1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α' : ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Έννοια της κοινωνικής πολιτικής και κοινωνικής πρόνοιας

- 1) Κοινωνική Πολιτική
- 2) Κοινωνική Πρόνοια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Φορείς Κοινωνικής Ανάπτυξης

- 1) Κεντρικοί φορείς
- 2) Τοπικοί φορείς
- 3) Θεσμικό πλαίσιο
- 4) Τοπική Αυτοδιοίκηση & Κοινωνική Αποκέντρωση
- 5) Δράσεις - Προοπτικές

ΜΕΡΟΣ Β : Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

- 1) ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΓΕΙΑΣ
- 2) ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
- 3) Κ.Α.Π.Η.
- 4) ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΦΡΕΦΟΚΟΜΕΙΟ
- 5) ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ
- 6) ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
- 7) ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ (ΚΕ.ΔΑ.Π.)
- 8) ΙΑΤΡΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- 1) ΟΜΑΔΕΣ ΑΥΤΟΒΟΗΘΕΙΑΣ
- 2) ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
- 3) ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΩΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ
- 4) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ RECITE - ENVIRONET

- 5) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ HORIZON
- 6) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΥΓΙΕΙΣ ΠΟΛΕΙΣ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΑΛΛΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

- 1) Σεμινάρια επιμόρφωσης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου
- 2) Πρόγραμμα ανταλλαγής νέων
- 3) Νέοι και ελεύθερος χρόνος
- 4) Χριστουγεννιάτικο γεύμα
- 5) Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Heiios
- 6) Ευρωπαϊκό Δίκτυο Handynet

ΜΕΡΟΣ Γ : ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΒΡΕΦΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ (Δ.Β.Π.) ΔΟΜΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ Δ.Β.Π.

- 1) Ιστορική αναδρομή και το χρονικό ίδρυσης του Δ.Β.Π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ Δ.Β.Π.

- 1) Σύσταση
- 2) Σκοπός
- 3) Δυναμικότητα βρεφών
- 4) Πόροι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ - ΕΞΟΔΟΣ ΒΡΕΦΩΝ

- 1) Εισαγωγή
- 2) Περίθαλψη
- 3) Εξοδος βρεφών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

- 1) Διοίκηση
- 2) Προσωπικό
- 3) Αρμοδιότητες και καθήκοντα προσωπικού
  - A) Διευθυντής
  - B) Γραμματέας
  - Γ) Κοινωνική Υπηρεσία - Κοινωνικοί Λειτουργοί

- Δ) Γραφείο βρεφικής περιθάλψεως
- α) Καθήκοντα Διευθυνούσης
- β) Καθήκοντα βρεφοκομικού προσωπικού
- γ) Καθήκοντα λοιπού προσωπικού
- δ) Καθήκοντα Παιδιάτρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΟΛΟ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

- 1) Γενικές διατάξεις
- 2) Υποχρεώσεις όλου του προσωπικού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- 1) Επιχορηγήσεις του Δήμου Πατρέων για τα έτη 1989 - 1998
- 2) Σημερινή Κατάσταση του Δ.Β.Π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 : ΣΤΟΧΟΙ - ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 : ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Δ.Β.Π.	: Δημοτικό Βρεφοκομείο Πατρών
Τ.Α.	: Τοπική Αυτοδιοίκηση
Γ.Ε.Ε.Π.	: Γραφείο Ενημέρωσης και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
Κ.Α.Π.Η.	: Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων
ΚΕ.ΔΑ.Π.	: Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
Κ.Ε.Σ.Υ.	: Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας
Ε.Σ.Α.Υ.	: Επιτροπή Σχεδιασμού Αγωγής Υγείας
Σ.Ε.Κ.Υ.	: Συμβουλευτική Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων
Ν.Π.Δ.Δ.	: Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
Δ.Κ.Κ.	: Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας
Ο.Τ.Α.	: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία με τίτλο "Παρεμβάσεις του Δήμου Πατρέων στον "Κοινωνικό Τομέα" έχει ως σκοπό να παρουσιάσει τις δράσεις του Δήμου Πατρέων στον Κοινωνικό τομέα, καθώς επίσης και το έργο που παράγεται. Έτσι συγκεκριμένα :

Στο πρώτο μέρος γίνεται μία προσέγγιση των εννοιών Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνική πρόνοια καθώς επίσης και γενικές πληροφορίες σχετικά με τους φορείς Κοινωνικής Ανάπτυξης, αλλά και την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Στο δεύτερο μέρος γίνεται μία παρουσίαση της κοινωνικής δραστηριότητας του Δήμου Πατρέων. Παρουσιάζονται τα επτά από τα οκτώ νομικά πρόσωπα μέσα από τα οποία διεκπεραιώνεται το κοινωνικό τους έργο (Γραφείο Ενημέρωσης του Πολίτη, Κ.Α.Π.Η. κ.λ.π.) και τις δράσεις που εμπεριέχει το καθένα.

Το τρίτο μέρος αναφέρεται στο όγδοο νομικό πρόσωπο του Κοινωνικού Τομέα του Δήμου, το οποίο είναι το Δημοτικό Βρεφοκομείο Πατρών. Το μέρος αυτό ασχολείται διεξοδικά με το Βρεφοκομείο χωρίς να γίνεται απλή αναφορά. Παρουσιάζονται τα πρόσωπα που συμμετέχουν, τις αρμοδιότητες του καθενός από αυτά τα πρόσωπα.

Η εργασία αυτή ξεκίνησε με την υπόθεση ότι τα νομικά πρόσωπα του Κοινωνικού Τομέα του Δήμου Πατρέων και κυρίως το Δ.Β.Π. στο οποίο έγινε αναφορά πέτυχαν τους σκοπούς για τους οποίους ιδρύθηκαν.

Το υλικό που χρησιμοποιήθηκε για το πρώτο μέρος ήταν αποκλειστικά από κάποια βιβλιογραφία σχετική με τα θέματα που αναφέρονται σε αυτό. Το δεύτερο μέρος δεν στηρίχτηκε σχεδόν καθόλου σε βιβλιογραφία, αλλά στηρίχτηκε σε προσωπικές συνεντεύξεις με εκπροσώπους του Κοινωνικού Τομέα. Αξίζει να αναφέρουμε αυτά τα ονόματα που είναι κα Τράκα Αμαλία υπεύθυνη Κοινωνικού Τομέα, κ. Καλοκαιρινός Τάκης υπεύθυνος για ευρωπαϊκά προγράμματα.

Στο δεύτερο μέρος χρησιμοποιήθηκαν επίσης πληροφορίες από διάφορα έντυπα που κατά καιρούς έχει εκδώσει ο Τομέας αυτός.

Επίσης για το τρίτο μέρος δεν χρησιμοποιήθηκε σχεδόν καθόλου βιβλιογραφία, αλλά η μελέτη στηρίχθηκε σε πληροφορίες που μου δόθηκαν από την Διευθύντρια του Δημοτικού Βρεφοκομείου Πατρών κα Κετίκογλου Πανωραία. Τα οικονομικά στοιχεία που παρουσιάζονται στο τέλος της εργασίας αντλήθηκαν από το Λογιστήριο του Δήμου Πατρέων με τη βοήθεια του Προϊσταμένου του Λογιστηρίου κ. Μεταξά Παναγιώτη.

Για την εκπόνηση της εργασίας αυτής θέλω να ευχαριστήσω την καθηγήτρια του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας κα Καστριτσέα Μαρία που εισηγήθηκε και μελέτησε τη συγγραφή αυτής της εργασίας, καθώς επίσης και όλους που αναφέρθησαν παραπάνω για την πολύτιμη βοήθεια που μου πρόσφεραν στη συγκέντρωση του υλικού για την ολοκλήρωσή της.

ΜΕΡΟΣ Α

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Εννοια της κοινωνικής πολιτικής και κοινωνικής πρόνοιας

1. Κοινωνική πολιτική

Ο καθορισμός της έννοιας της κοινωνικής πολιτικής είναι από τα δυσκολότερα προβλήματα της κοινωνικής επιστήμης. Η δυσκολία αυτή προέρχεται λόγω της δυσχέρειας την οποία έχουν να υπερνικήσουν οι επιστήμονες προκειμένου να προβούν εις τον καθορισμό του αντικειμένου κοινωνία - λόγω της ευρύτητάς του. Η δυσχέρεια καθίσταται μεγαλύτερη λόγω της παρεμβολής της λέξης πολιτική.

Παλαιότερα θεωρείτο η κοινωνική πολιτική ως η απλή επέμβαση του κράτους ή άλλων κοινωνικών οργανισμών, χάρη των ασθενέστερων κοινωνικών στρωμάτων, δηλαδή των εργατών. Η κοινωνική πολιτική επιδιώκει στην άρση των κοινωνικών δυσχερειών και τη βελτίωση των όρων διαβίωσης του λαού. Επίσης όλοι σχεδόν συμφωνούν ότι αφορά στην δυνατότητα έκφρασης, ιεράρχησης και κάλυψης κοινωνικών αναγκών, με ένα σύνολο ρυθμίσεων και μέτρων σε τομείς όπως η εκπαίδευση, η απασχόληση, η υγεία, η κατοικία, η πρόνοια, οι ασφαλιστικές παροχές και οι προσωπικές κοινωνικές υπηρεσίες, σύμφωνα με τα σύγχρονα πράγματα της κοινωνικής δικαιοσύνης. Παράλληλα αποτελεί σημαντικό παράγοντα ρύθμισης της κοινωνικής αναπαραγωγής και εξασφάλισης κοινωνικής ειρήνης και συνοχής.

2. Κοινωνική Πρόνοια

Εκ πρώτης όψεως θα νόμιζε κανείς ότι μεταξύ της κοινωνικής πολιτικής και της κοινωνικής πρόνοιας δεν υπάρχει ουδεμία διαφορά, ή αν υπάρχει αυτή είναι πολύ μικρή. Είναι φανερό και οι δύο επιδιώκουν την άρση των κοινωνικών δυσχερειών και τη βελτίωση των όρων διαβίωσης του λαού. Παρόλα αυτά υπάρχει μεταξύ τους μία βασική διαφορά.

Η κοινωνική πολιτική έχει να κάνει με κοινωνικές κλάσεις και ομάδες. Αυτή αγνοεί το άτομο, ανεξάρτητα εάν αυτό ευτυχεί ή δυστυχεί. Αντιθέτως η κοινωνική πρόνοια αγνοεί τις κοινωνικές κλάσεις και προστατεύει το άτομο, το οποίο αποτελεί το κέντρο των φροντίδων της. Η κοινωνική πολιτική δεν φροντίζει για τον πτωχό και τον άπορο, αλλά για την προστασία των εργαζομένων από τις ακρότητες και τις αδικίες.

Η κοινωνική πολιτική κινείται πάντοτε από ένα κοινωνικό στρώμα αλλά ποτέ από την δυσχερή θέση οποιουδήποτε ατόμου.

Οι παροχές της κοινωνικής πολιτικής προϋποθέτουν κατά κανόνα συμμετοχή του ατόμου στην παραγωγική διαδικασία, ενώ οι παροχές της κοινωνικής πρόνοιας δεν προϋποθέτουν συμμετοχή. Αυτή δίνει χωρίς να ζητά. Η κοινωνική πολιτική έχει χαρακτήρα προληπτικό ενώ η κοινωνική πρόνοια έχει χαρακτήρα επανορθωτικό.

Έτσι λοιπόν η βασική έννοια της κοινωνικής πρόνοιας είναι ότι αυτή είναι συμπληρωματική · δηλ. επεμβαίνει εκεί όπου ο άνθρωπος δεν μπορεί να εξέλθει μόνος του από την δύσκολη θέση στην οποία έχει πέσει. Αυτή βοηθά π.χ. τον άπορο έως ότου κατορθώσει αυτός να υπερβεί την κατάσταση της απορίας του ή τους νέους μέχρις ότου υπερβούν το επικίνδυνο στάδιο της νεότητας.

Το πεδίο της κοινωνικής πρόνοιας διακρίνεται σε τρεις τομείς.

Στην πρώτη κατηγορία έχουμε άτομα τα οποία έχουν και την θέληση και την ικανότητα να υπερβούν την δυσχερή θέση στην οποία βρίσκονται. Έτσι λοιπόν τα άτομα αυτά έχουν ανάγκη είτε προσωρινής ενισχύσεως είτε εκμαθήσεως κατάλληλου επαγγέλματος.

Στην δεύτερη κατηγορία έχουμε άτομα τα οποία έχουν ορισμένες ικανότητες, αλλά δεν μπορούν να τις εκμεταλλευτούν είτε λόγω συνήθειας, είτε κακής διαγωγής. Στην περίπτωση αυτή επιβάλλεται όπως τα αρμόδια όργανα της κοινωνικής πρόνοιας να κατορθώσουν να διεγείρουν εις τα άτομα αυτά το αίσθημα του ανθρωπισμού και της φιλοτιμίας. Επίσης επιβάλλεται μεγαλύτερη παιδαγωγική δράση των αρμοδίων οργάνων για την ενίσχυση και τόνωση της μικρής θελήσεως και την υπερνίκηση της αδυναμίας.

Στην τρίτη κατηγορία δεν έχουμε ούτε θέληση αλλά ούτε και ικανότητα. Για το λόγο αυτό έχουμε την κοινωνική βοήθεια.

Πηγή της κοινωνικής πρόνοιας υπήρξε το αίσθημα της αγάπης προς τον πλησίον.

Από όλα τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι η κοινωνική πρόνοια είναι το σύνολο των συστηματικών προσπαθειών των δημοσίων οργάνων, των οργανώσεων καθώς και των ατόμων, τα οποία δια των προληπτικών ή θεραπευτικών τους επιδράσεων αποσκοπούν στην άρση των δυσχερών καταστάσεων ορισμένων ατόμων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Φορείς Κοινωνικής Ανάπτυξης

Αναλύοντας την λέξη «φορείς» πρωταρχικά έχουμε το ρόλο της πολιτείας. Όμως για να είναι αποτελεσματική η κοινωνική πολιτική θα πρέπει να στηρίζεται εκτός από τις κρατικές υπηρεσίες που θα αναφέρουμε και παρακάτω και σε άλλες κοινωνικές δυνάμεις σε τοπικό επίπεδο, όπως (Τοπική Αυτοδιοίκηση, διάφοροι σύλλογοι, εκκλησία) προκειμένου να υλοποιούνται διάφορα προγράμματα. Τυχόν αδιαφορία της τοπικής κοινωνίας σημαίνει και αποτυχία των διαφόρων προγραμμάτων που βρίσκονται προς εκτέλεση.

1. Κεντρικοί Φορείς

Κύριο χαρακτηριστικό της οργανωτικής δομής των κοινωνικών υπηρεσιών είναι ο συγκεντρωτισμός. Σε κεντρικό επίπεδο είναι συγκεντρωμένες όλες οι εξουσίες και αρμοδιότητες σε ζητήματα υγείας και κοινωνικής πρόνοιας. Ο κυριότερος κεντρικός φορέας είναι το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Υ.Υ.Π.Κ.Α.) όπου είναι συγκεντρωμένες οι περισσότερες αρμοδιότητες. Με ζητήματα όμως Κοινωνικής Πολιτικής είναι επιφορτισμένοι και άλλοι κεντρικοί φορείς, όπως το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων σε θέματα αγωγής υγείας, οι διάφορες Γραμματείες, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (Γ.Γ.Ν.Γ.), Γενική Γραμματεία Ισότητας (Γ.Γ.Ι.), που υπάγονται σε διάφορα Υπουργεία, αλλά και Οργανισμοί με την νομική μορφή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ., όπως ο Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας (Ε.Ο.Π.), το Πατριωτικό ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας και Αντιλήψεως (Π.Ι.Κ.Π.Α.), το Κέντρο βρεφών «ΜΗΤΕΡΑ», που και αυτοί εποπτεύονται και ελέγχονται από το Υ.Υ.Π.Κ.Α.

2. Τοπικοί Φορείς

Η κυριότερη δυνατότητα που δίνεται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση από το κεντρικό κράτος είναι γνωμοδοτικού χαρακτήρα: δηλαδή η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμμετέχει με εκπροσώπους της σε κρατικά όργανα, όπως το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (Κ.Ε.Σ.Υ.), την Επιτροπή Σχεδιασμού Κοινωνικών Υποθέσεων (Ε.Σ.Κ.Υ.), την Συμβουλευτική Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Σ.Ε.Κ.Υ.) κ.ά., χωρίς όμως την δυνατότητα συμμετοχής στην λήψη αποφάσεων.

Άλλη δυνατότητα που δίνεται στην Τ.Α. για δράση στον κοινωνικό τομέα, είναι το δικαίωμα ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων κοινωνικού χαρακτήρα, όπως παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, αλλά με δικές της δαπάνες (αυτοχρηματοδότηση). Δεδομένης της γνωστής κατάστασης των οικονομικών της Τ.Α., δηλαδή έλλειψη ιδίων πόρων, όπως και νομικά κωλύματα για την απόκτηση ιδίων πόρων και παράλληλα ανεπαρκής ή παντελής έλλειψη χρηματοδότησης από το κεντρικό κράτος αναιρείται *de facto* αυτή η δυνατότητα που παραχωρείται στην Τ.Α.

Ο νόμος προβλέπει ακόμη παραχώρηση από το κράτος στην Τοπική Αυτοδιοίκηση ακινήτων για την λειτουργία ιδρυμάτων κοινωνικού χαρακτήρα καθώς επίσης και ετήσια επιχορήγηση σε Ν.Π.Δ.Δ. π.χ. Κ.Α.Π.Η., μετά από απόφαση του αρμοδίου Υπουργού, η οποία όμως έχει περιοριστεί, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια.

3. Θεσμικό πλαίσιο

Σε ό,τι αφορά την Τ.Α. εκείνο το οποίο προκύπτει από το σύνολο των διατάξεων που μέχρι την έκδοση των Νόμων 2082/92 και 2071/92 και των Προεδρικών διαταγμάτων 213/92 και 138/92 ίσχυαν είναι ότι η παρέμβαση της Τ.Α. στον τομέα της Κοινωνικής Πολιτικής είναι πολύ περιορισμένη. Ειδικότερα:

Σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 1 εδ. η και θ στην αποκλειστική αρμοδιότητα των Ο.Τ.Α. ανήκουν η κατασκευή και συντήρηση δημοτικών ή κοινοτικών κέντρων νεότητας και παιδικών χαρών και η κατασκευή δημοτικού

ή κοινοτικού κτιριακού έργου που προορίζεται για οποιονδήποτε κοινωφελή σκοπό.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 «Ο Δήμος ή η Κοινότητα μπορεί να αναπτύσσει και κάθε άλλη δραστηριότητα που δεν ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητά του και προάγει τα κοινωνικά συμφέροντα των δημοτών και ιδίως για να ιδρύει παιδικούς, βρεφικούς, βρεφονηπιακούς σταθμούς και άλλα νομικά πρόσωπα για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, όπως Κέντρα ψυχαγωγίας και αναψυχής για τους ηλικιωμένους, βρεφοκομεία, ορφανοτροφεία, γηροκομεία, κέντρα ανοικτής περίθαλψης ηλικιωμένων και να φροντίζει για την λειτουργία τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 93 παρ.1, το Δημοτικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για την ίδρυση και λειτουργία παιδικών, βρεφικών και υγειονομικών σταθμών και γενικά κέντρων που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και για τη σύσταση και λειτουργία δημοτικών ιδρυμάτων και δημοτικών νομικών προσώπων.

Το άρθρο 189 Δ.Κ.Κ. (Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας) ορίζει ότι «Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας επιχορηγούνται κάθε έτος Δήμοι ή Κοινότητες, τοπικές ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων, νομικά πρόσωπα και σύνδεσμοι Δήμων και Κοινοτήτων, καθώς και τα κέντρα ανοικτής προστασίας ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.) των οργανισμών της Τ.Α. για σκοπούς και δραστηριότητες του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Η επιχορήγηση αυτή αποτελεί τακτικό έσοδο και καλύπτει ανάγκες λειτουργίας, απόκτησης οικοπέδων, κατασκευής των εγκαταστάσεων και αγοράς αναγκαίου εξοπλισμού.

Τέλος το άρθρο 245 ΔΚΚ ορίζει ότι, οι ΟΤΑ μπορούν μετά από απόφαση των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων να παρέχουν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις για την αντιμετώπιση εκτάκτων και σοβαρών αναγκών, είδη διαβίωσης ή περίθαλψης ή χρηματικά βοηθήματα σε οικονομικά αδύνατους.

4. Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κοινωνική Αποκέντρωση

Απαραίτητη προϋπόθεση για να επιτευχθεί η κοινωνική ανάπτυξη μιας χώρας είναι η κοινωνική αποκέντρωση.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση λόγω καλύτερης γνώσης και εποπτείας του χώρου έχει τη δυνατότητα σωστότερης διερεύνησης των αναγκών, οι οποίες διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή, λόγω της διαφορετικής οικονομικοκοινωνικής κατάστασης και πληθυσμιακής σύνθεσης.

Για τους λόγους αυτούς το κεντρικό κράτος θα πρέπει να επικεντρώσει το ενδιαφέρον του στον προσδιορισμό των κεντρικών στόχων και κατευθύνσεων για την Κοινωνική Πολιτική. Από την άλλη πλευρά η Τ.Α. μπορεί να είναι αρμόδια για την εξειδίκευση των στόχων και κατευθύνσεων στις ανάγκες του τοπικού επιπέδου, και την παροχή υπηρεσιών και προγραμμάτων στον τομέα της πρωτοβάθμιας φροντίδας της υγείας και της πρόνοιας.

Η κοινωνική αποκέντρωση είναι ένα θέμα που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Είναι γνωστό ότι η κοινωνική ζωή της υπαίθρου είναι υποβαθμισμένη σε όλους τους τομείς. Η ανεργία και η έλλειψη επαγγελματικής ειδίκευσης από την μια μεριά, αλλά μέσω ψυχαγωγίας και πολιτιστικής ζωής από την άλλη είχαν ως συνέπεια την δημιουργία μιας υδροκέφαλης πρωτεύουσας με όλα τα αρνητικά επακόλουθα που συνεπάγεται αυτό εκ των οποίων και η ερήμωση και ο μαρασμός της ελληνικής επαρχίας.

Παρόλ' αυτά η ελληνική επαρχία έχει μέσα τις δυνάμεις που πρέπει να ψάξει να τις βρει και να τις αξιοποιήσει. Στην προσπάθειά της αυτή έρχεται σήμερα να την βοηθήσει η Τ.Α., που φιλοδοξεί να εντάξει στα προγράμματά της όλα τα ζητήματα που απασχολούν την τοπική κοινωνία είτε είναι αυτή σε πόλη, κωμόπολη, ή χωριό, που αντιμετωπίζει όχι μόνο οικονομικά και αναπτυξιακά προβλήματα, αλλά πνευματικά, πολιτιστικά και κοινωνικά.

5. Δράσεις - Προοπτικές

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση πριν ξεκινήσει την πορεία ανάπτυξης κοινωνικών δραστηριοτήτων θα πρέπει να ασχοληθεί με:

- την καταγραφή και την ανίχνευση κοινωνικών αναγκών της πόλης
- τον σχεδιασμό της κοινωνικής δράσης
- την εξασφάλιση εξειδικευμένου προσωπικού που μπορεί να αναλάβει με πληρότητα και επάρκεια τη σύλληψη, το σχεδιασμό και τα προγράμματα που εκπονούνται.

Εάν οι Ο.Τ.Α. θέλουν να αναλάβουν πιο πολύπλοκα προγράμματα δεδομένης της στενότητας των πόρων που έχουν, μπορούν να το πετύχουν μέσω μιας διαδημοτικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Ακόμη θα πρέπει να αξιοποιούνται τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν τον Κοινωνικό Τομέα.

Σύμφωνα με την διεθνή εμπειρία η Τ.Α. θα πρέπει να συντονίσει τις διαφορετικές ομάδες για να υπάρξει σωστό και ολοκληρωμένο αποτέλεσμα. Διάλογος και επικοινωνία μεταξύ των φορέων είναι η καλύτερη συνταγή για επιθυμητό αποτέλεσμα και εύρυθμη λειτουργία των ιδρυμάτων, σωματείων κ.λ.π.

Αυτά τα δύο στοιχεία θα πρέπει να αποτελούν σκοπό της Τ.Α. Όμως μπορεί να δημιουργηθεί ένα πρόβλημα εάν η Κεντρική Διοίκηση αποφασίζει, σχεδιάζει και οργανώνει τις δράσεις της Τ.Α. Γιατί πλέον αυτή είναι η αρμόδια υπηρεσία για να γνωρίζει καλύτερα και σε βάθος τις ανάγκες και τα προβλήματα του ντόπιου πληθυσμού. Και σε κάθε περίπτωση να προσφέρουν και τις ανάλογες λύσεις.

Έτσι λοιπόν το σωστότερο θα ήταν η Κεντρική Διοίκηση να δώσει μεγαλύτερες αρμοδιότητες στην Τ.Α. ώστε να μπορέσει με αυτονομία να δημιουργήσει έργο και όχι να είναι ένα απλό όργανο.

ΜΕΡΟΣ Β΄

**Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΠΑΤΡΕΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Το κοινωνικό έργο του Δήμου Πατρέων διεκπεραιώνεται μέσα από οκτώ νομικά πρόσωπα.

- 1) Κέντρο Περιβάλλοντος και Υγείας
- 2) Γραφείο Ενημέρωσης του Πολίτη
- 3) ΚΑΠΗ
- 4) Δημοτικό Βρεφοκομείο
- 5) Δημοτικοί Βρεφονηπιακοί Σταθμοί
- 6) Κέντρο Στήριξης Πολιτών με Ειδικές Ανάγκες
- 7) Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
- 8) Ιατρείο Εργασίας Δήμου Πατρέων

1. Κέντρο Περιβάλλοντος και Υγείας

Κυρίαρχο στοιχείο της νέας αντίληψης του Δήμου Πατρέων στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής ήταν η λειτουργία του Κέντρου Περιβάλλοντος και Υγείας, ως μιας αυτοδύναμης μονάδας στο διοικητικό πλαίσιο του Δήμου.

Η ίδρυση του Κέντρου Περιβάλλοντος και Υγείας ήταν ουσιαστική προϋπόθεση για την υλοποίηση και συντονισμό του Κοινοτικού προγράμματος συνεργασίας RECITE Environet, στο οποίο συμμετέχει η Πάτρα μαζί με άλλες πέντε Ευρωπαϊκές πόλεις από το 1991. Με την αξιοποίηση της χρηματοδότησης από το πρόγραμμα Environet και με την εγκατάσταση μιας μικρής ομάδας συνεργατών ξεκίνησε μια προσπάθεια για ενεργή ανάμειξη του Κέντρου Περιβάλλοντος και Υγείας στην καθημερινή ζωή της πόλης και στα προβλήματά της.

Βασισμένο στη φιλοσοφία, τις αρχές και την εμπειρία από τη συμμετοχή του Δήμου Πατρέων στο πρόγραμμα «Υγιείς Πόλεις» της

Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, το Κέντρο Περιβάλλοντος και Υγείας αποτελεί θεσμό που μπορεί πλέον να γίνει τι κίνητρο, για ουσιαστικές αλλαγές στην αντίληψη και στο ρόλο της κοινωνικής πολιτικής του Δήμου Πατρέων.

Παράλληλα το Κέντρο Περιβάλλοντος και Υγείας του Δήμου Πατρέων, λειτουργεί ως κέντρο αναφοράς και συντονισμού των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα του Δήμου, προωθώντας επίσης τη συνεργασία σε Εθνικό και Διεθνές επίπεδο με την ανταλλαγή πληροφοριών, ιδεών και εμπειριών με άλλες πόλεις.

Τρεις είναι οι βασικές αρχές του κέντρου για την επίτευξη του στόχου της βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη.

α) προσέγγιση όλων των παραγόντων που επηρεάζουν το επίπεδο υγείας στην πόλη.

β) συνεργασία όλων των τομέων της δημόσιας ζωής για την βελτίωση της ποιότητας ζωής στην πόλη.

γ) ενεργός συμμετοχή των πολιτών.

ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ "Κέντρου Περιβάλλοντος και Υγείας" ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

Από τον Οκτώβριο του 1992 λειτουργεί με χρηματοδότηση από το Κοινοτικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης, το Κέντρο Περιβάλλοντος και Υγείας του Δήμου Πατρέων που έχει την υπευθυνότητα για την υλοποίηση και την παρακολούθηση της πορείας των διαφόρων πρωτοβουλιών του Δήμου, κοινωνικού κυρίως χαρακτήρα όπως:

α. ανάπτυξη συνεργασίας με διάφορους φορείς, οργανισμούς και πολίτες, που έχουν κοινούς στόχους με το Κέντρο (π.χ. Αντικαπνιστικός Σύλλογος, Β/θμια Περιβαλλοντική Εκπαίδευση κ.α.)

β. υλοποίηση δραστηριοτήτων όπως ανακύκλωση, Ομάδες Αυτοβοήθειας, προαγωγή υγείας κ.α.

γ. παρακολούθηση και επεξεργασία πληροφοριών σχετικών με την υγεία, το περιβάλλον και την κοινωνική φροντίδα, με στόχο την δημιουργία νέων προγραμμάτων και την εξεύρεση νέων χρηματοδοτικών πόρων.

δ. υποστήριξη του Δήμου Πατρέων σε θέματα κοινωνικής πολιτικής, περιβάλλοντος.

ε. συντονισμός των διαφόρων Κοινοτικών προγραμμάτων Environet, Horizon, Helios, καθώς και του Προγράμματος της Π.Ο.Υ. "Υγιείς Πόλεις".

2. Γραφείο Ενημέρωσης και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

Το 1994, μια σημαντική νέα υπηρεσία προστέθηκε στην εξυπηρέτηση του πολίτη της Πάτρας.

Οι λόγοι που συντέλεσαν στην δημιουργία του Γραφείου Ενημέρωσης και Εξυπηρέτησης του Πολίτη είναι συνοπτικά οι παρακάτω:

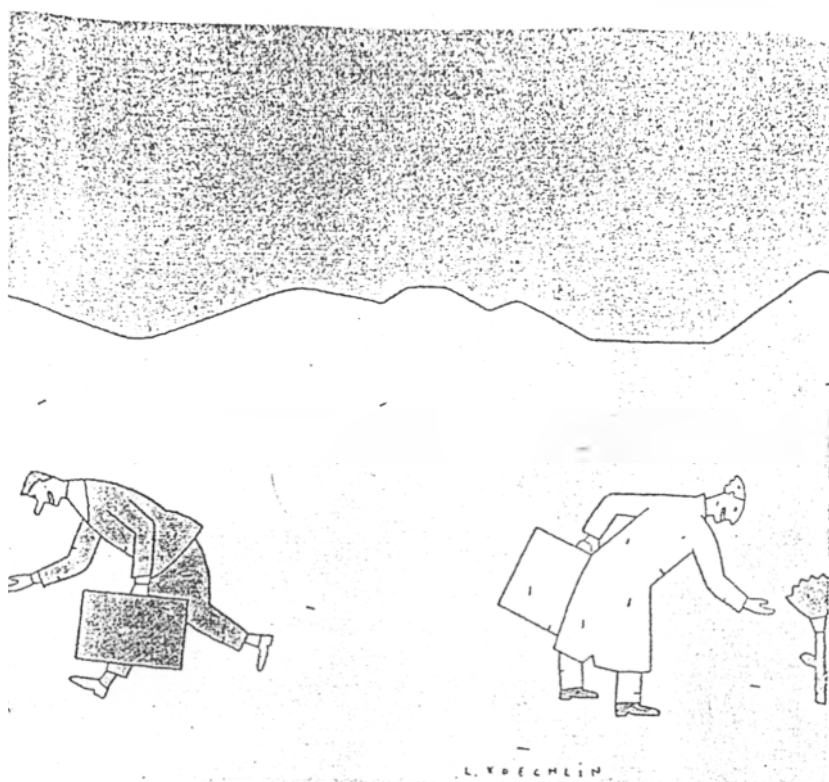
- Η έλλειψη ενός συντονισμένου και ολοκληρωμένου δικτύου πληροφοριών στην Πάτρα.
- Ο γραφειοκρατικός τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών που αποπροσανατολίζει αντί να εξυπηρετεί τους ενδιαφερομένους.
- Η ανεπαρκής γνώση και ενημέρωση των πολιτών και τα δικαιώματά τους, τις παροχές και τα προγράμματα των υπηρεσιών.

Οι στόχοι του Γραφείου Ενημέρωσης και εξυπηρέτησης του Πολίτη είναι:

- Η παροχή άμεσης και έγκυρης πληροφόρησης των πολιτών για όλα τα θέματα που μπορεί να τους απασχολήσουν όπως: υγεία, ασφάλεια, εκπαίδευση, εργασία, κ.α., καθώς και η δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους με τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες που συμβαίνουν στην πόλη μας.
- Η ενημέρωση και κατεύθυνση των πολιτών για τη σωστή αξιοποίηση των παροχών και προγραμμάτων των υπηρεσιών της Πάτρας, της υπόλοιπης Ελλάδος και της Ευρώπης.
- Η υποστηρικτική ενίσχυση των πολιτών σε προσωπικές, συναισθηματικές και άλλες δυσκολίες που συναντούν.

Η φιλοσοφία του Γραφείου Ενημέρωσης και Εξυπηρέτησης του Πολίτη στηρίζεται στη συμμετοχή των πολιτών στη δημόσια ζωή και στη δημιουργία δικτύου συνεργασίας με όλους τους φορείς και τις υπηρεσίες της πόλης μας.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ & ΒΕΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

3. Κέντρο Ανοικτής Προσταςίας Ηλικιωμένων

Σε ένα μοντέρνο, λειτουργικό, νεόκτιστο κτίριο, ο Δήμος Πατρέων λειτουργεί από τις αρχές του '94 το ΚΑΠΗ. Με την κοινωνική και ιατρική υπηρεσία, το φυσικοθεραπευτήριο, το εντευκτήριο, τη βιβλιοθήκη και τα διάφορα προγράμματά τους, όπως το πρόγραμμα χειροτεχνίας, το πρόγραμμα γυμναστικής, τις εκδρομές και τις άλλες ψυχαγωγικές και ενημερωτικές δραστηριότητες, το ΚΑΠΗ της Πάτρας αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα Κέντρα κοινωνικής προσφοράς στην πόλη μας.

Επικοινωνία, φροντίδα, κοινωνικότητα, συμμετοχή και δημιουργία είναι τα χαρακτηριστικά του ΚΑΠΗ της Πάτρας. Αυτά είναι τα στοιχεία που οι πιο ηλικιωμένοι από τους συμπολίτες ζητούν από την κοινωνία, βασισμένα στην αμοιβαιότητα της προσφοράς, σύμφωνα πάντα με τις δυνατότητές του.

Το ΚΑΠΗ αποτελεί ένα χώρο προσφοράς προς και από τους ηλικιωμένους συμπολίτες μας, ένα χώρο συντροφικότητας μεταξύ των γενεών, ένα χώρο ανθρώπινης επικοινωνίας.

ΚΑΠΗ

Ιεύθυνση ΚΑΠΗ: Χείλωνος Πατρέως και Βοσπόρου, Τηλ: 311.060

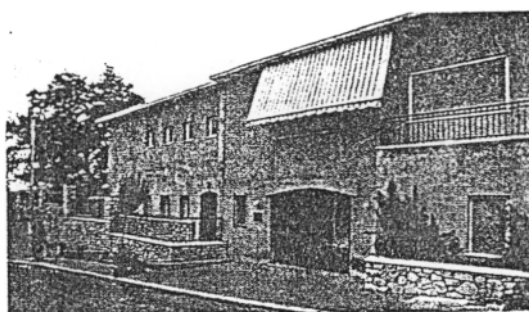
4. Δημοτικό Βρεφοκομείο Πατρών

Η παλαιότερη κοινωνική υπηρεσία του Δήμου Πατρέων ιδρύθηκε το 1872 και για πάνω από 120 χρόνια εξακολουθεί να προσφέρει πολύτιμο έργο στην περίθαλψη παιδιών χωρίς οικογένεια.

Σήμερα το Δημοτικό Βρεφοκομείο έχει στην εποπτεία του αρκετά παιδιά που διαμένουν σε ανάδοχες οικογένειες ή σε άλλα ιδρύματα ή μόνα τους.

Το 1972 το Δημοτικό Βρεφοκομείο Πατρών ίδρυσε την ανάδοχη οικογένεια "Φωλιά των παιδιών" που στεγάζεται στο κτίριο Μαιζώνος 18 και Γκότση. Λειτουργεί σαν τεχνητή ανάδοχη οικογένεια και φιλοξενεί 15 παιδιά διαφόρων ηλικιών.

Δημοτικό Βρεφοκομείο Πατρών

5. Δημοτικοί Βρεφονηπιακοί σταθμοί.

Μια άλλη σημαντική υπηρεσία είναι η λειτουργία των βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, για την εξυπηρέτηση των εργαζομένων μητέρων. Στο Δημοτικό Βρεφοκομείο Πατρών και σε δυο άλλα κτίρια λειτουργούν οι βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί εργαζόμενης μητέρας που φιλοξενούν βρέφη και νήπια ηλικίας από 7 μηνών μέχρι 6 χρονών.

Δημοτικοί Βρεφονηπιακοί σταθμοί

6. Κέντρο Στήριξης Πολιτών με Ειδικές Ανάγκες.

Το Κέντρο Στήριξης Πολιτών με Ειδικές Ανάγκες δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Κοινοτικού Προγράμματος HORIZON και με την αποδοχή και στήριξή του από τους άμεσα ενδιαφερομένους.

Οι λειτουργίες του Κέντρου είναι οι εξής:

– Πληροφόρηση

Στον κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο του λειτουργεί τράπεζα δεδομένων, η οποία παρέχει εξειδικευμένα και σε βάθος πληροφόρησης για ζητήματα που ενδιαφέρουν τους συμπολίτες μας με ειδικές ανάγκες, στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης, της εργασίας και σε άλλους τομείς.

- Ψυχολογική Στήριξη

Σε συνθήκες εχεμύθειας και απόλυτης εμπιστοσύνης, οι πολίτες με ειδικές ανάγκες και οι οικογένειες τους μπορούν να εκθέσουν τα προβλήματά τους και να υποστηριχθούν για την επίλυσή τους.

- Προγράμματα

Η διοργάνωση προγραμμάτων, επιμορφωτικών ή για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου αποτελεί μία ακόμα δραστηριότητα του Κέντρου. Ήδη υλοποιούνται προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης για νέους με νοητική υστέρηση καθημερινά, κατά τις πρώτες απογευματινές ώρες.

- Επικοινωνία

Από τις σημαντικότερες υπηρεσίες που το Κέντρο προσφέρει είναι το εντευκτήριο, ένας χώρος επικοινωνίας, συντροφικότητας και ζεστής ανθρώπινης επαφής για τις ώρες του ελεύθερου χρόνου.

Επικοινωνία, πληροφόρηση, συμβουλευτική, προγράμματα, συντονισμός, είναι οι βασικές και συμπληρωματικές μεταξύ τους λειτουργίες της καινούργιας υπηρεσίας. Μια σημαντικότερη παράμετρος του Κέντρου Στήριξης είναι ο συνεργατικός και συμμετοχικός χαρακτήρας του.

Το κέντρο λειτουργεί με την ουσιαστική συνεργασία των κοινωνικών φορέων, των πολιτών με ειδικές ανάγκες, όπως είναι οι σύλλογοι: γονέων, παιδιών με νοητική υστέρηση, παραπληγικών πολιτών και τυφλών πολιτών.

Ο συντονισμός των ενεργειών, η συνεργασία των φορέων και η συμμετοχή των ιδίων των ενδιαφερομένων αποτελούν στόχο αλλά και προϋπόθεση για τη σωστή λειτουργία του Κέντρου Στήριξης Πολιτών με Ειδικές ανάγκες.

Κέντρο Στήριξης Πολιτών με Ειδικές Ανάγκες

7. Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΕ.ΔΑ.Π.)

Το ΚΕ.ΔΑ.Π. του Δήμου Πατρέων αποτελεί ένα καινούργιο θεσμό που έρχεται να προστεθεί και να συμπληρώσει τις κοινωνικές υπηρεσίες του

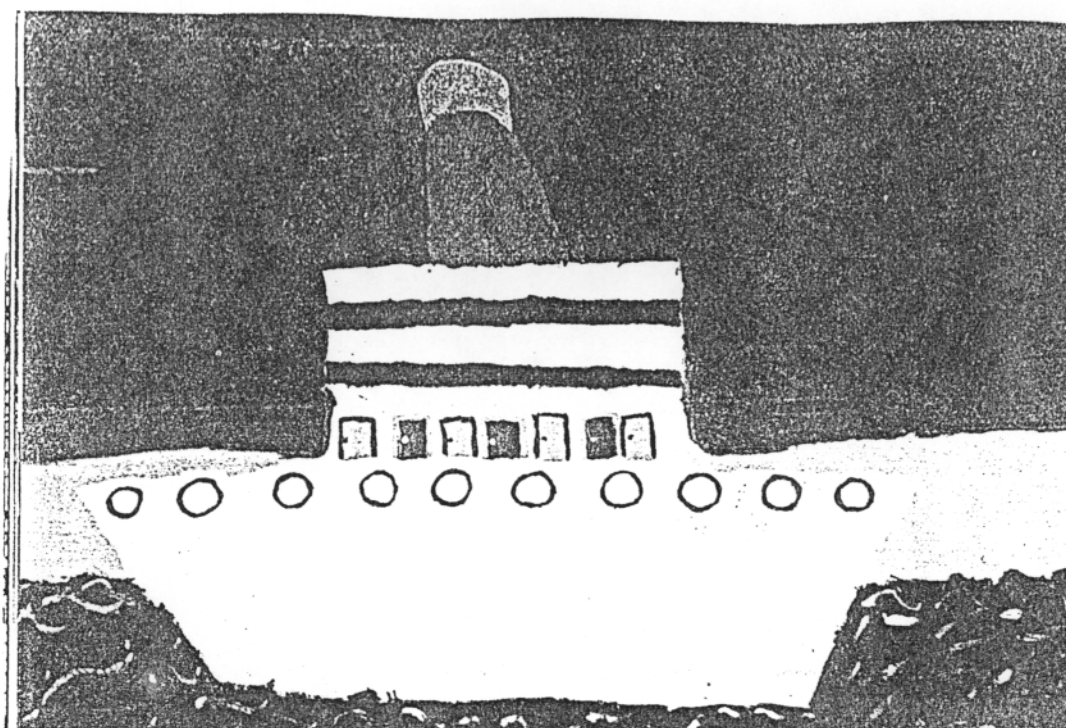
Δήμου Πατρέων. Το ΚΕ.Δ.Α.Π. δημιουργήθηκε το 1995. Η υλοποίησή του έγινε με τη συνεργασία της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, που ανέλαβαν την εκπαίδευση του προσωπικού και συνέλαβαν στην διαμόρφωση και την αγορά εξοπλισμού του Κέντρου.

Το Κέντρο έρχεται να καλύψει την ανάγκη συστηματικής εξωσχολικής ανάπτυξης της προσωπικότητας των παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας και της κοινωνικοποίησης αυτών.

Στόχος του ΚΕ.Δ.Α.Π. είναι η ανάπτυξη της δημιουργικότητας, της κοινωνικότητας και των δεξιοτήτων των παιδιών, καθώς και ο εμπλουτισμός των γνώσεων μέσα από μία σφαιρική και δημιουργική προσέγγιση θεμάτων όπως το περιβάλλον, ο πολιτισμός, ο αθλητισμός, η κοινωνική συνύπαρξη. Δίνεται η δυνατότητα στο παιδί μέσα από ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες να έρθει σε επαφή με την τέχνη και τον πολιτισμό, να προσεγγίσει με τρόπο ευχάριστο νέους χώρους γνώσης, να ανακαλύψει και να διευρύνει τις δυνατότητές του.

Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΕ.Δ.Α.Π.)

ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΩΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

Ελάτε στη πόλη του παιχνιδιού, της μουσικής,
της ζωγραφικής, του μύθου και της κίνησης.....

...και ανακαλύψτε τι μπορείτε
να δημιουργήσετε με την φαντασία σας!

8. Ιατρείο Εργασίας Δήμου Πατρέων

Βασικός άξονας πολιτικής του Δήμου Πατρέων είναι η ιατρική περίθαλψη και η εξασφάλιση σωστών συνθηκών εργασίας των εργαζομένων του. Αυτή είναι η αντίληψη που οδήγησε στην ίδρυση και λειτουργία του "Ιατρείου εργασίας" τα δύο τελευταία χρόνια. Σκοπός του Ιατρείου εργασίας είναι να μελετάει τα καθημερινά προβλήματα που έχουν σχέση με την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων στο Δήμο και να προτείνει λύσεις.

Επίσης οι στόχοι του Ιατρείου Εργασίας είναι οι ακόλουθοι:

- Ενημέρωση : συναντήσεις με τους εργαζομένους, επισκέψεις στους χώρους εργασίας και καταγραφή αναγκών και προβλημάτων.
- Παροχή ατομικών μέσων προστασίας : (φόρμες εργασίας, υποδήματα και αδιάβροχα) στους εργαζομένους στο τμήμα Καθαριότητας.
- Καταγραφή και παρακολούθηση : Ατομικές καρτέλες υγείας και καρτέλες εμβολιασμών.
- Συμβουλευτική : Το Ιατρείο εργασίας ασχολείται, με ιδιωτικά προβλήματα των εργαζομένων και έχει προτείνει αλλαγές θέσεων εργασίας, όπου υπήρχε ανάγκη.
- Ιατρική Περίθαλψη : Το Ιατρείο εργασίας έχει ξεκινήσει πρόγραμμα εμβολιασμού των εργαζομένων του Δήμου, ξεκινώντας από τα τμήματα που θεωρούνται υψηλού κινδύνου.

Ιατρείο Εργασίας Δήμου Πατρέων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. Ομάδες Αυτοβοήθειας

Πρόσκληση στη φιλία, στην επικοινωνία, στη ζωή αποτελεί το πρόγραμμα του Δήμου "Ομάδες Αυτοβοήθειας".

Η ενέργεια αυτή ξεκίνησε πριν από δύο χρόνια μέσα από το Environet και αφορά στη δημιουργία ομάδων πολιτών με κοινά ενδιαφέροντα, στόχους ή προβληματισμό. Ο Δήμος βοηθά στο ξεκίνημα τις ομάδες προσφέροντας το χώρο όπου θα συναντιέται η ομάδα συντονίζοντας την επικοινωνία των μελών στο αρχικό στάδιο με εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό.

Το πρόγραμμα "Ομάδες Αυτοβοήθειας" είναι από τα σημαντικότερα προγράμματα που υλοποιούνται από τον Δήμο Πατρέων. Ενισχύει τον πολίτη στην αυτοδυναμία του, στην κάλυψη της ανάγκης του για συντροφικότητα και επικοινωνία. Τον ενθαρρύνει στην διεκδίκηση των δικαιωμάτων και τον υποστηρίζει στην επίτευξη των στόχων του.

Θα πρέπει να τονισθεί ότι η κάθε ομάδα αυτοβοήθειας που δημιουργείται καθορίζει η ίδια τον τρόπο λειτουργίας της, την συχνότητα με την οποία γίνονται οι συναντήσεις και θέτει η ίδια τους στόχους της. Ο Δήμος έρχεται απλά να υποβοηθήσει την τόσο σημαντική αυτή κοινωνική αυτό - οργάνωση.

Στα δύο χρόνια λειτουργίας του προγράμματος δημιουργήθηκαν οι εξής Ομάδες Αυτοβοήθειας:

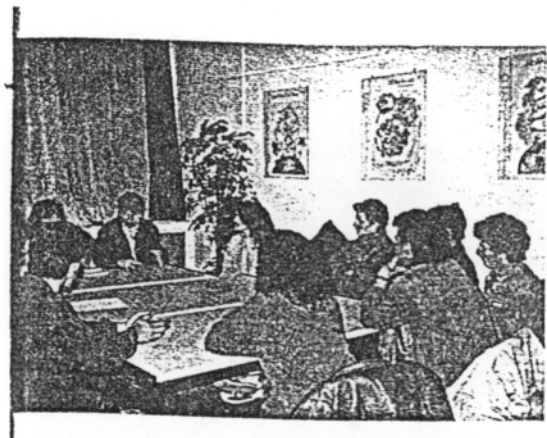
- Ομάδα μητέρων παιδιών με ειδικές ανάγκες.
- Ομάδα εφήβων με προβλήματα ακοής.
- Ομάδα μοναχικών ατόμων.
- Ομάδα μητέρων που μεγαλώνουν μόνες τα παιδιά τους.

Κάθε πολίτης, κάθε κάτοικος της Πάτρας μπορεί να απευθυνθεί στο Δήμο και να προτείνει τη δημιουργία μιας καινούργιας ομάδας. Όσο

περισσότερες ομάδες λειτουργούν, τόσο περισσότερο ενδυναμωμένη και δημιουργική γίνεται η κοινωνία μας και καλύτερη η συνεργασία και επικοινωνία όλων μας, πολιτών και φορέων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΟΜΑΔΕΣ ΑΥΤΟΒΟΗΘΕΙΑΣ"

2. Προαγωγή της Υγείας (για νέους της πόλης)

Το "Κέντρο Περιβάλλοντος και Υγείας" του Δήμου Πατρέων στα πλαίσια του προγράμματος Environet έχει ξεκινήσει ένα πρόγραμμα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης σχετικά με θέματα προστασίας και προαγωγής της υγείας. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε νέους κυρίως ανθρώπους και αποσκοπεί στην παρουσίαση και συνειδητοποίηση των κινδύνων που απορρέουν από τον σύγχρονο τρόπο ζωής και συμπεριφοράς (κάπνισμα, αλκοόλ, κακή διατροφή, ατυχήματα, ναρκωτικά κ.λ.π.) και συγχρόνως προτείνει τρόπους για την προστασία τους.

Προαγωγή της υγείας είναι μια διαδικασία που θέλει να εφοδιάσει τους ανθρώπους με τις κατάλληλες γνώσεις και ικανότητες ώστε αυτοί να είναι σε θέση μόνοι τους να παίρνουν τις σωστές αποφάσεις για την προσωπική τους υγεία και τον τρόπο ζωής.

Το πρόγραμμα προαγωγής υγείας δεν προορίζεται μόνο στην πρόληψη, αλλά στοχεύει να ενθαρρύνει τους νέους να αλλάζουν συμπεριφορά και να υιοθετήσουν έναν υγιή τρόπο ζωής, παρουσιάζοντας σε αυτούς ελκυστικές, εναλλακτικές επιλογές σε θέματα που αφορούν την υγεία και τη ζωή τους. Παρακάτω αναφέρονται οι δραστηριότητες που το Κέντρο Περιβάλλοντος και Υγείας, σε άμεση συνεργασία με τους ενδιαφερομένους φορείς της πόλης, έχει αναλάβει για την προαγωγή της καλής υγείας των πολιτών.

Προσπάθεια για χώρους απαλλαγμένους από το κάπνισμα στην πόλη. Ενέργεια για την ελάττωση του καπνίσματος είναι ίσως το πιο σημαντικό μέτρο που θα μπορούσε να πάρει μία πόλη για την εξασφάλιση της μελλοντικής ποιότητας ζωής των κατοίκων της.

Ο Δήμος Πατρέων μαζί με τον Αντικαπνιστικό Σύλλογο και την "Κίνηση Πρόταση" έχουν σχεδιάσει ένα πρόγραμμα δράσης για την καθιέρωση σε πρώτη φάση "νησίδων χωρίς κάπνισμα στην πόλη" ιδιαίτερα στις υπηρεσίες υγείας (νοσοκομεία, ιδιωτικά ιατρεία) και στα σχολεία συμμετέχοντας παράλληλα στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δράσης κατά του Καπνίσματος που συντονίζεται από την Π.Ο.Υ. και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου έχει ζητηθεί η συνεργασία του Ιατρικού Συλλόγου και των Συλλόγων Δασκάλων και Καθηγητών.

3. Πρόληψη κατά των Εξαρτησιογόνων ουσιών

Η εξάρτηση του νέου ανθρώπου από τις διάφορες ουσίες, είναι αποτέλεσμα της δυσφορίας που αισθάνεται είτε απέναντι στην οικογένειά του, είτε στο σχολείο, είτε γενικότερα στον κοινωνικό του περίγυρο. Είναι αποτέλεσμα της ανικανότητας της κοινωνίας μας να απαντήσει στις ανησυχίες και τις προσδοκίες του νέου.

ΠΡΟΛΗΨΗ σημαίνει να δίνονται ερεθίσματα και ευκαιρίες στους νέους ανθρώπους, έτσι ώστε να διοχετεύουν τις δημιουργικές τους ανησυχίες σε δραστηριότητες και ενέργειες θετικές, όπως είναι ο αθλητισμός, η καλλιτεχνική δημιουργία, η σωστή ανθρώπινη επικοινωνία.

ΠΡΟΛΗΨΗ αποτελούν τα προγράμματα του Δήμου Πατρέων για προαγωγή της υγείας στους νέους, πρόληψη είναι τα καρναβάλι, είναι τα προγράμματα του Αθλητικού Τομέα του Δήμου.

Μια άλλη παράμετρος των προγραμμάτων αυτών είναι η ενημέρωση προς τους νέους για το τι σημαίνει εξάρτηση από ουσίες. Επίσης σημαντικό, για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του ζητήματος, είναι το να υπάρχει κάποιος χώρος, ένα γραφείο έτσι ώστε να μπορεί να αποτανθεί ο νέος ή ο γονιός που αντιμετωπίζει το πρόβλημα στο σπίτι του.

Για την σωστότερη οργάνωση όλων των παραπάνω ξεκίνησε πριν από δύο χρόνια η συνεργασία του Δήμου Πατρέων με την "Κίνηση κατά των εξαρτησιογόνων ουσιών ΠΡΟΤΑΣΗ για έναν άλλο τρόπο ζωής".

Η συνεργασία αυτή υλοποιήθηκε σαν ενέργεια του προγράμματος Environet και αποτελεί πραγμάτωση του Δήμου Πατρέων. Η κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ από το 1992 στεγάζεται στο "Κέντρο Περιβάλλοντος και Υγείας" αναπτύσσοντας περισσότερες πρωτοβουλίες.

Το Κέντρο Πρόληψης του Δήμου Πατρέων και της κίνησης "ΠΡΟΤΑΣΗ" ήταν η συνεργασία των δύο φορέων. Οι ενέργειες που και οι δύο φορείς αναλάμβαναν από κοινού υλοποιούνται μέσα από το Κέντρο Πρόληψης, ενώ ταυτόχρονα ο κάθε φορέας διατηρεί δυνατότητα αυτόνομης δράσης στα ζητήματα πρόληψης.

Οι δύο φορείς πραγματοποίησαν εκδηλώσεις, σε σχολεία, σε κεντρικά σημεία της πόλης.

Πρόληψη κατά των Εξαρτησιογόνων Ουσιών

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ - "ΠΡΟΤΑΣΗΣ"
Κίνηση ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΑΛΛΟ ΤΡΟΠΟ ΖΩΗΣ

4. Πρόγραμμα Recite - Environet (Δράση για την υγεία και το περιβάλλον στην πόλη)

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εγκαινίασε το 1990, πρωτοβουλία με την ονομασία Recite, θέλοντας να ενθαρρύνει την άμεση συνεργασία και ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ πόλεων και περιφερειών των κρατών μελών. Με την χρηματοδότηση προτύπων προγραμμάτων δικτύων πόλεων, ενισχύεται η οικονομική και συνοχή της Κοινότητας αποσκοπώντας μακροπρόθεσμα στην ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη όλων των περιοχών της.

Από τα 37 δίκτυα που έχουν μέχρι σήμερα συσταθεί και τα οποία καλύπτουν μία πολυμορφία θεμάτων αρμοδιότητας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο Δήμος Πατρέων συμμετέχει σε δύο δίκτυα: το Sealink (που αφορά τις θαλάσσιες ζεύξεις μεταξύ πόλεων - λιμανιών) και το δίκτυο Environet που αφορά ενέργειες για τη βελτίωση της υγείας και του περιβάλλοντος μέσα στην πόλη.

Το πρόγραμμα Environet, είναι ένα δίκτυο πέντε ευρωπαϊκών πόλεων από τη Γερμανία, τη Δανία, την Ελλάδα (πρόσφατα προστέθηκε μία έκτη πόλη από την Ιρλανδία) όπου δραστηριοποιείται στην βελτίωση της υγείας και του περιβάλλοντος μέσα στην πόλη. Η συνεργασία και ανταλλαγή εμπειριών βοηθά τις συμμετέχουσες πόλεις να αναπτύξουν τους κατάλληλους μηχανισμούς και να προσδιορίσουν εναλλακτικές πρακτικές, που θα συμβάλλουν τελικά στην έμπρακτη αξιοποίησή τους με την κατάρτιση για κάθε πόλη:

- ενός σχεδίου υγείας.
- ενός περιβαλλοντικού σχεδίου.

Στην Πάτρα το ρόλο αυτό παίζει το Κέντρο Περιβάλλοντος και Υγείας που έχει αναλάβει όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος του Environet.

Οι δραστηριότητες του Environet είναι:

- Κέντρο Περιβάλλοντος και Υγείας.
- Κέντρο Εξυπηρέτησης και Ενημέρωσης του Πολίτη.
- Ομάδες Αυτοβοήθειας.

- Σχέδιο Υγείας της Πόλης.
- Ανάπλαση γειτονιάς
- Πρόληψη κατά των εξαρτησιογόνων ουσιών.

Η πρόταση προς την κοινότητα του προγράμματος Environet. Επιλέχθηκε πρώτη το 1991 ανάμεσα σε 220 περίπου προτάσεις που υποβλήθηκαν. Εγκρίθηκε η χρηματοδότησή της με 3 εκατομμύρια ECU (περίπου 850.000.000 δρχ) ποσό που αποτελεί την μεγαλύτερη χρηματοδότηση στο σύνολο των 37 έως σήμερα εγκεκριμένων προγραμμάτων του Recite. Η Πάτρα δικαιούται το 20% αυτού του ποσού.

Πρόγραμμα Recite-Environet (Δράση για την υγεία και το περιβάλλον στην πόλη)

Horsens
Patras
Greifswald
Suhl
Würzburg
Limerick

5. Πρόγραμμα HORIZON

Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος αυτού είναι οι ακόλουθοι:

- η στήριξη των πολιτών με ειδικές ανάγκες για την δραστηριοποίηση και την αυτοοργάνωσή τους.
- η καταγραφή των αναγκών και των απόψεων τους.
- η ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου.
- η πληροφόρηση των πολιτών με ειδικές ανάγκες σε ζητήματα που τους ενδιαφέρουν και η ψυχολογική στήριξή τους.
- ο σχεδιασμός και συντονισμός των δραστηριοτήτων τους στην πόλη και ειδικότερα της επαγγελματικής αποκατάστασης.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων και στα πλαίσια του προγράμματος Horizon υλοποιούνται οι εξής ενέργειες:

1. Δημιουργία του Κέντρου Στήριξης Πολιτών με ειδικές ανάγκες κέντρο για το οποίο έχουμε αναφέρει λεπτομέρειες παραπάνω.
2. Επιμορφωτικά σεμινάρια για την εξειδίκευση νέων επιστημόνων στα θέματα των πολιτών με ειδικές ανάγκες. Συγκεκριμένα υλοποιούνται δύο σεμινάρια. Στο πρώτο επιμορφώνονται έξι επιστήμονες σε θέματα λειτουργίας του Κέντρου Στήριξης Πολιτών με ειδικές ανάγκες. Στο δεύτερο επιμορφώνονται δεκαπέντε επιστήμονες σε θέματα ίδρυσης και λειτουργίας επιχειρήσεων ειδικού καθεστώτος, Άγγλοι και Βέλγοι εισηγητές παρουσίασαν τα ευρωπαϊκά μοντέλα Προστατευομένων Παραγωγικών Μονάδων στους εκπαιδευόμενους του προγράμματος.
3. Προέρευνα για την καταγραφή των αναγκών και των απόψεων των πολιτών με ειδικές ανάγκες. Προϋπόθεση για τη σωστή λειτουργία του Κέντρου Στήριξης Πολιτών με Ειδικές Ανάγκες είναι η όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη γνώση της κοινωνικής πραγματικότητας. Για αυτό το σκοπό θα προηγηθεί μικρή έρευνα, η οποία θα αποτυπώσει τις ανάγκες αλλά και τις απόψεις των ατόμων με ειδικές ανάγκες.
4. Δημιουργία εργαλείων για την επαγγελματική αποκατάσταση. Η επαγγελματική αποκατάσταση των πολιτών με ειδικές ανάγκες, όπως

επίσης και κάθε πολίτη, είναι ως γνωστό προϋπόθεση για την ολοκληρωμένη και ενεργή συμμετοχή τους στα κοινωνικά δρώμενα.

5. Ενέργειες για την βελτίωση της προσπελασιμότητας. Δημιουργήθηκε προσπελάσιμη διαδρομή, με την κατασκευή ειδικών διαβάσεων, η οποία καλύπτει το ευρύ κέντρο της Πάτρας.

Πρόγραμμα HORIZON

HORIZON

3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1993

**ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ
ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ**
*Η διαφορά είναι δικαίωμα.
Ο σεβασμός της
ένδειξη πολιτισμού*

ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΓΕΡΑΛΛΟΝΤΑΣ
ΚΑΙ ΠΤΕΛΕ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
HORIZON

6. Πρόγραμμα "Υγιείς Πόλεις"

Το πρόγραμμα "Υγιείς Πόλεις" προωθεί την εφαρμογή της πολιτικής για την Υγεία για όλους στο επίπεδο μιας πόλης, θέτοντας ως ουσιώδη προϋπόθεση τη συμμετοχή των ιδίων των πολιτών στις διαδικασίες υλοποίησης αυτής της πολιτικής.

Το Εθνικό Δίκτυο Υγιείς Πόλεις είναι ένα δίκτυο ελληνικών Δήμων που λειτουργεί στα πλαίσια του προγράμματος "Υγιείς Πόλεις" της Π.Ο.Υ.

(Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας). Η έναρξη λειτουργίας του Δικτύου έγινε με πρωτοβουλία του Δήμου Πατρέων το 1991, όταν 35 περίπου ελληνικοί Δήμοι αποδέχτηκαν και υπέγραψαν την Διακήρυξη Ίδρυσης του Εθνικού Δικτύου "Υγιείς Πόλεις".

Έκτοτε το δίκτυο λειτουργεί ως ένα "φόρουμ" πληροφόρησης και ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των πόλεων (από την Ελλάδα και την Ευρώπη) σε θέματα υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και περιβάλλοντος. Επειδή οι προοπτικές δραστηριοποίησης του Εθνικού Δικτύου είναι πολύ σημαντικές οι συμμετέχουσες πόλεις έχουν αποφασίσει τη μετεξέλιξη του Δικτύου σε κοινοπραξία πόλεων (νομική μορφή). Στην πρώτη περίοδο λειτουργίας, το συντονισμό και την έδρα της κοινοπραξίας θα αναλάβει ο Δήμος Πατρέων.

Πρόγραμμα "Υγιείς Πόλεις"

WHO Healthy Cities
September 1991

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΛΛΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

1. Σεμινάρια Επιμόρφωσης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου

Αρχίζοντας από το 1989, ο Δήμος Πατρέων έχει προχωρήσει σε μια όλο και μεγαλύτερη δραστηριοποίηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Με αυτό τον τρόπο έχει καταφέρει να προσφέρει νέες επαγγελματικές προοπτικές σε εκατοντάδες νέους της πόλης μας.

Η καταπολέμηση της ανεργίας που πλήττει τους νέους και έμμεσα η καταπολέμηση της φτώχειας, η ενίσχυση των μειονεκτουσών ομάδων όπως άτομα με ειδικές ανάγκες, η προώθηση της ίσης μεταχείρισης και της παροχής ίσων ευκαιριών στις γυναίκες στην αγορά εργασίας, αποτελούν τον κύριο άξονα της δραστηριότητας ως μέσου κοινωνικής πολιτικής.

2. Πρόγραμμα ανταλλαγής νέων.

Τον Ιούνιο του 1993 ο Δήμος Πατρέων υποδέχθηκε μια ομάδα γάλλων από την πόλη Libourne και διασφάλισε την απασχόλησή τους σε βιοτεχνίες της πόλης μας για ένα μήνα.

Η επίσκεψη αυτή έγινε στα πλαίσια ενός Ευρωπαϊκού προγράμματος και αποσκοπούσε στην αλληλογνωριμία των νέων Ευρωπαίων και στην απόκτηση εμπειριών στον εργασιακό χώρο.

3. Νέοι και ελεύθερος χρόνος

Στα πλαίσια της προαγωγής και προστασίας της υγείας των νέων, προτάθηκε η καθιέρωση ενός πιο ελαστικού ωραρίου στους χώρους διασκέδασης των νέων. Παράλληλα, με την στήριξη του Κέντρου Απασχόλησης Νέων της κίνησης "Πρόταση" προωθείται ένας εναλλακτικός τρόπος ζωής και απόλαυσης του ελεύθερου χρόνου των νέων.

4. Χριστουγεννιάτικο Γεύμα

Χειρονομία χριστουγεννιάτικης προσφοράς και αγάπης αποτέλεσε το γεύμα που προσφέρει ο Δήμος Πατρέων σε μοναχικούς συμπολίτες μας την ημέρα των Χριστουγέννων του '93, τονίζοντας έτσι την σημασία της ανθρώπινης επικοινωνίας, αλλά και τη νέα ποιότητα στη σχέση Δήμου - πολιτών.

5. Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα HELIOS

Ο Δήμος Πατρέων συμμετέχει στο Κοινοτικό Πρόγραμμα Helios, το οποίο στοχεύει στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειριών μεταξύ ευρωπαϊκών πόλεων, σε θέματα ατόμων με ειδικές ανάγκες.

6. Ευρωπαϊκό Δίκτυο HandyNet

Πρόκειται για ένα ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφόρησης και ενημέρωσης μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους πολίτες με ειδικές ανάγκες. Η σύνδεση με αυτή την ευρωπαϊκή τράπεζα δεδομένων, έρχεται σε ενίσχυση του Κέντρου Στήριξης Πολιτών με Ειδικές Ανάγκες, που έχει ιδρύσει ο Δήμος Πατρέων.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΒΡΕΦΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ (Δ.Β.Π.)

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΤΟΥΡΓΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ Δ.Β.Π.

1. Ιστορική Αναδρομή και το χρονικό ίδρυσης του Δ.Β.Π.

Ο Α. Λορεντάν περιγράφει εις τον δόγη Ενετίας εκ Πατρών την 8.4.1713 την κακή εντύπωση, την οποία είχε, μόλις αφίχθη στην Πάτρα, για την εγκατάλειψη στους δρόμους των νόθων βρεφών. Βρήκε μερικούς ενόχους και τους υποχρέωσε να πληρώνουν πέντε σολδια για τη συντήρησή τους.

Το 1714 αρχίζει η λειτουργία ειδικού ιδρύματος για αυτά τα βρέφη και δημοσιεύεται από τον Λορεντάν ο Κανονισμός του από Πατρών 12.9.1714. Κατά την έκθεση των ιατρών Ι.Α. Γιαννόπουλου και Χ.Π. Κορύλλου, "τα νόθα εκτίθενται συνήθως στους νάρθηκες των εκκλησιών από εκεί τα παραλαμβάνει η αστυνομία η οποία φροντίζει και τα παραδίδει σε τροφούς του Δήμου οι οποίοι μισθοδοτούνται. Η μισθοδοσία αυτών είναι ανεπαρκής.

Το 1872 ο Δήμος για νοθοτρόφους, εμβολιασμό και φάρμακα ξόδεψε 39.493 δρχ. Από την υπ' αριθ. 105/1873 πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου Πατρέων συνεστήθη το Δημοτικό Βρεφοκομείο με α' αδελφάτο υπό τον Δήμαρχο Γ. Ρούφο. Κατά την πρώτη σύσκεψη αυτού στις 15 Ιουνίου 1843 αποφασίστηκε η μίσθωση ανεξάρτητης οικίας Στ. Κοντογούρη για προσωρινή λειτουργία. Διευκρινίστηκε δε ότι με τη λέξη βρεφοκομείο εννοείται το κατάστημα στο οποίο εισέρχονται τα έκθετα βρέφη. Πραγματικά από εκείνο το έτος άρχισε και η λειτουργία του. Τον Αύγουστο του 1845 μισθώθη άλλη οικία (Γ. Κωνσταντινίδου) στην άνω πόλη Πατρών. Το 1898 ο αριθμός των έκθετων βρεφών ανέρχεται στα 100. Ο Ι. Γερούσης παραχώρησε προσωρινώς την οικία του στα Ταμπάχανα για αυτά που ασθενούν και δυστυχώς η θνησιμότητα ήταν μεγάλη. Το 1880 ο Γ. Σωτηριάδης ονομάζεται ευεργέτης και το 1898 εκλέγεται μέλος του Αδελφάτου.

Με απόφαση του Νομάρχη Αχαΐας 1696/1873 το Δημοτικό Βρεφοκομείο αποτελεί Δημοτικόν Αγαθοεργόν ίδρυμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ Δ.Β.Π.

1. Σύσταση

Το Δημοτικό Βρεφοκομείο Πατρών ιδρύθηκε από το Δήμο Πατρέων σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 105/1873 απόφαση του Δημοτικού συμβουλίου και σύμφωνα με την εγκριθείσα υπ' αριθμ. 1696/1873 απόφαση του Νομάρχη Αχαΐας αποτελεί Δημοτικό Αγαθοεργόν Ίδρυμα.

Όλες οι υπηρεσίες λειτουργούν και διέπονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δήμου Πατρέων, αλλά και αυτές περί Δημοτικών και Κοινοτικών Αγαθοεργών ιδρυμάτων του Ν. 4227/1962 Περί Βρεφοκομείων.

2. Σκοπός

Σκοπός του ιδρύματος είναι η εισαγωγή και η περίθαλψη βρεφών και νηπίων ανεξαρτήτου φύλου έτσι ώστε να συντελέσει στην κανονική ψυχοσωματική τους ανάπτυξη μέχρι την οριστική προσαρμογή τους σε ομαλό οικογενειακό περιβάλλον ή της κοινωνικής και επαγγελματικής αποκατάστασης των τροφίμων.

Επίσης σκοπός του ιδρύματος είναι η προστασία της αγάμου κυοφορούσης μητρός και η οργάνωση και η λειτουργία βρεφικών και παιδικών Σταθμών.

3. Δυναμικότητα Βρεφών

Η δυναμικότητα του Βρεφοκομείου σε τροφίμους ορίζεται σε εκατόν εξήντα. Εσωτερικά βρέφη 35, βρέφη σε ανάδοχες οικογένειες 125 και βρέφη σε βρεφικό σταθμό 40. Ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξηθεί εάν το επιτρέψουν οι κτιριακές εγκαταστάσεις και η οικονομική δυνατότητα.

4. Πόροι Ιδρύματος

Οι πόροι του Ιδρύματος είναι:

- α) Η ετήσια επιχορήγηση του Δήμου Πατρέων
- β) Η επιχορήγηση του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών
- γ) Πρόσοδοι της ακινήτου και κινητής περιουσίας.
- δ) Κληρονομίες και κληροδοτήματα.
- ε) Εισφορές των υιοθετούντων τροφίμων του Ιδρύματος.
- στ) Τροφεία από άλλους Δήμους και Κοινότητες που προέρχονται τα βρέφη και νήπια.
- ζ) Οποιαδήποτε εισφορά, επιχορήγηση, δωρεά κ.λ.π. μη ειδικώς προβλεπόμενη αλλά να αποσκοπεί στην επιδίωξη των σκοπών του Ιδρύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ - ΕΞΟΔΟΣ ΒΡΕΦΩΝ

1. Εισαγωγή

Στο Ίδρυμα εισάγονται βρέφη, έκθετα ή εξώγαμα τα οποία στερούνται για οποιονδήποτε λόγο προστασία, είτε λόγω αποδεδειγμένης αδυναμίας, είτε λόγω αναξιότητας γονέων. Η αδυναμία ή αναξιότητα των γονέων ή κηδεμόνων για την ανατροφή των βρεφών εξακριβώνεται κατά περίπτωση μέσω των Κοινωνικών Λειτουργιών του Ιδρύματος.

Η έρευνα για την ανεύρεση των γονέων εγκαταλελειμμένου βρέφους προς εξακρίβωση της αδυναμίας ή αναξιότητας αυτών ενεργείται και μετά την εισαγωγή του βρέφους στο Ίδρυμα.

Για την εισαγωγή του βρέφους απαιτούνται:

α) Έκθεση της Κοινωνικής Λειτουργού περί αδυναμίας ή ανεξαρτησίας των γονέων του βρέφους. Η έκθεση θα περιλαμβάνει οπωσδήποτε την οικογενειακή και οικονομική κατάσταση των γονέων του βρέφους.

β) Απόσπασμα ληξιαρχικής πράξεως του βρέφους.

γ) Πιστοποιητικό εγγραφής στο Δήμο ή την Κοινότητα του πατρός όταν πρόκειται για νόμιμο ή της μητρός όταν πρόκειται για εξώγαμο.

δ) Πιστοποιητικό μονίμου διαμονής του πατρός για νόμιμο βρέφος ή της μητρός για εξώγαμο.

ε) Όταν πρόκειται για έκθετα που έχουν εγκαταλειφθεί εντός ή εκτός του Ιδρύματος, θα εισάγονται χωρίς την παραπάνω διαδικασία.

Μετά την εισαγωγή των βρεφών θα συντάσσεται από τον ιατρό της υπηρεσίας βεβαίωση υγείας, αρτιμελείας και καθορισμού ηλικίας. Δεν επιτρέπεται η εισαγωγή στο Ίδρυμα βρεφών που πάσχουν από ανίατη ασθένεια ή μεταδοτικού νοσήματος. Επίσης απαγορεύεται και η εισαγωγή ανάπηρων βρεφών.

2. Περίθαλψη

Η περίθαλψη των βρεφών του Ιδρύματος διαρκεί έως ότου η Ιατρική Υπηρεσία γνωματεύσει ότι η περαιτέρω παραμονή του βρέφους στο ίδρυμα δημιουργεί κινδύνους για την ομαλή ψυχοσωματική ανάπτυξη του.

3. Εξοδος Βρεφών

Για την έξοδο του βρέφους από το ίδρυμα και την τοποθέτησή του σε ανάδοχη οικογένεια ή Ίδρυμα, απαιτείται γνωμοδότηση της Ιατρικής υπηρεσίας ότι η περαιτέρω παραμονή του βρέφους εντός Ιδρύματος επηρεάζει δυσμενώς την ψυχοσωματική του ανάπτυξη. Η αμοιβή της αναδόχου οικογένειας για κάθε βρέφος καθορίζεται με απόφαση του αδελφάτου του Ιδρύματος.

Η ανάδοχος οικογένεια που ανήκει στην εξωτερική υπηρεσία του ιδρύματος εξασφαλίζει στο βρέφος υγιές περιβάλλον κατά βεβαίωση Παιδιάτρου του Ιδρύματος. Η ανάδοχη οικογένεια επί πλέον μπορεί να εξασφαλίζει στο βρέφος το κατάλληλο ηθικοκοινωνικό περιβάλλον για την ομαλή ψυχοσωματική ανάπτυξη του βρέφους. Η παράδοσις τροφίμου γίνεται κατόπιν αιτήσεως της ενδιαφερόμενης αναδόχου οικογένειας. Η εξεύρεση των καταλλήλων αναδόχων οικογενειών ενεργείται από την αρμόδια υπηρεσία, μετά από έλεγχο της καταλληλότητας ή μη αυτής σύμφωνα με τη σχετική έκθεση της Κοινωνικής Λειτουργού του Ιδρύματος.

Η παρακολούθηση της ομαλής αναπτύξεως και διαβιώσεως του βρέφους γίνεται από την κοινωνική λειτουργό. Οι ανάδοχες οικογένειες υποχρεούνται να προσκομίζουν τα βρέφη για εξέταση στο Ίδρυμα δύο φορές τουλάχιστον το μήνα. Επίσης υποχρεούνται να ειδοποιούν αμέσως το Ίδρυμα σε περίπτωση που νοσήσει το βρέφος.

Απαγορεύεται η τοποθέτηση τροφίμου στη φυσική του μητέρα για τη διατροφή με την ιδιότητα της αναδόχου μητέρας.

Επίσης απαγορεύεται η τοποθέτηση τροφίμου σε ανάδοχη οικογένεια με σκοπό την υιοθεσία. Δεν επιτρέπεται η γνωστοποίηση των διευθύνσεων κατοικίας των αναδόχων οικογενειών στις φυσικές μητέρες των τροφίμων. Σε

αυτή την περίπτωση η επικοινωνία πραγματοποιείται κατόπιν εγγράφου σημειώματος της Κοινωνικής Λειτουργού θεωρημένο από τον Διευθυντή του Ιδρύματος.

Οι υιοθεσίες λαμβάνουν χώρα τηρουμένων των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων περί υιοθεσίας ανήλικων. Απαγορεύεται η υιοθεσία αλλοθρήσκων. Το υιοθετηθέν παιδί παραδίδεται στους θετούς γονείς μετά την προσκόμιση της τελεσίδικης δικαστικής απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ- ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

1. Διοίκηση

Το Δημοτικό Βρεφοκομείο Πατρών διοικείται από το Αδελφάτο και την Εκτελεστική Επιτροπή με πρόεδρο τον Δήμαρχο Πατρέων σύμφωνα με τις διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.

Στο αδελφάτο μετέχει υποχρεωτικά αντιπρόσωπος του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών διοριζόμενος και με τον αναπληρωτή του. Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τα ακόλουθα:

- 1) Γενική εποπτεία της κανονικής και επαρκούς λειτουργίας όλων των υπηρεσιών του βρεφοκομείου.
- 2) Γνώση της αλληλογραφίας και των σχετικών εγγράφων.
- 3) Συνεργασία μεταξύ διευθυντού και του ιατρού του προγράμματος εργασίας.
- 4) Εισηγείται στο αδελφάτο για την χρησιμοποίηση οποιουδήποτε υπαλλήλου σε κάποια άλλη εργασία εκτός της εκάστοτε υπηρεσίας του, όμως, μέσα στις αρμοδιότητες της κατηγορίας του προσωπικού στο οποίο ανήκει. Χρέη γραμματέα του αδελφάτου και της εκτελεστικής Επιτροπής εκτελεί ο υπάλληλος που ορίζεται από το αδελφάτο, καθώς επίσης και αναπληρωτές σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του πρώτου.

2. Προσωπικό

Στις υπηρεσίες του Ιδρύματος προΐσταται ο διευθυντής του Ιδρύματος. Στα γραφεία προΐστανται οι κατά βαθμόν ανώτεροι και όταν υπάρχουν ομοιόβαθμοι, προΐστανται οι αρχαιότεροι. Σε περίπτωση κενών οργανικών θέσεων ή ακόμα και εκτάκτων υπηρεσιακών αναγκών ο πρόεδρος του

Αδελφάτου μπορεί να αναθέσει σε υπαλλήλους του Ιδρύματος την διεκπεραίωση αυτών των εργασιών παράλληλα με την κύρια εργασία τους.

Επίσης το αδελφάτο σε περίπτωση υπηρεσιακών αναγκών μπορεί να προσλαμβάνει εσωτερικούς τροφούς.

Ο τρόπος και η διαδικασία πληρώσεως των θέσεων ιατρικού προσωπικού και του προσωπικού του Ιδρύματος, τα προσόντα των υποψήφιων για τις διάφορες θέσεις, τα δικαιολογητικά και ο χρόνος υποβολής αυτών ρυθμίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί των κρατικών ιδρυμάτων και του ιατρικού προσωπικού.

3. Αρμοδιότητες και καθήκοντα προσωπικού

A. Διευθυντής

Ο Διευθυντής προϊστάται, διευθύνει και ελέγχει όλες τις υπηρεσίες του Ιδρύματος. Αυτός ασκεί τις αρμοδιότητες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αλλά και τις οδηγίες του αδελφάτου και της εκτελεστικής Επιτροπής. Φροντίζει για τα συμφέροντα του Ιδρύματος ώστε να εκπληρώνεται καλύτερα ο σκοπός του Ιδρύματος.

Εισηγείται στο αδελφάτο για την καλύτερη λειτουργία και τον συντονισμό των εργασιών των επιστημονικών ή διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος και προνοεί για τη διαφύλαξη της κινητής περιουσίας του ιδρύματος.

Παραλαμβάνει και αποσφραγίζει την αλληλογραφία του βρεφοκομείου και όλα τα εξερχόμενα έγγραφα. Είναι υπεύθυνος για την κανονική τήρηση και εκτέλεση των εκάστοτε αποφάσεων που λαμβάνονται, για την καλή λειτουργία του Ιδρύματος και την τάξη σε αυτό.

Ασκεί εποπτεία στο επιστημονικό προσωπικό όσον αφορά όμως τα διοικητικά τους καθήκοντα. Για κάθε ανωμαλία η παράληψη στις ιατρικές υπηρεσίες ο διευθυντής απευθύνεται στο αδελφάτο.

Σε συνεργασία με τον παιδίατρο συντάσσει την ετήσια έκθεση της επιστημονικής κινήσεως του Ιδρύματος την οποία υποβάλλει στο αδελφάτο.

Επίσης συντάσσει έκθεση για την επαγγελματική ικανότητα κάθε υπάλληλου του Ιδρύματος. Αυτές οι εκθέσεις φυλάσσονται στους ατομικούς φακέλους των υπαλλήλων.

Παρίσταται στις συνεδριάσεις του Αδελφάτου. Επίσης ο διευθυντής τηρεί τα παρακάτω βιβλία.

- 1) Βιβλία - διαθηκών, στα οποία καταχωρίζονται οι τίτλοι των κληροδοτημάτων και οι δωρεές προς το ίδρυμα.
- 2) Βιβλίο προσωπικού και μεταβολών αυτού.

Τον διευθυντή τον αναπληρώνει ο κατά βαθμόν ανώτερος Διοικητικός ή Οικονομικός υπάλληλος ή κοινωνική λειτουργός.

B. Γραμματέας

Ειδικότερα ο γραμματέας μεριμνά για την διεξαγωγή της αλληλογραφίας, για την πρωτοκόλληση, την αντιγραφή και τη διεκπεραίωση όλων των εγγράφων. Διεκπεραιώνει κάθε υπόθεση που αφορά διορισμούς, άδειες, προαγωγές, απολύσεις, μεταθέσεις και άλλες μεταβολές του προσωπικού. Παρέχει κάθε επιτρεπόμενη πληροφορία από το αρχείο του Βρεφοκομείου. Παρακολουθεί την κανονική προσέλευση του προσωπικού στην υπηρεσία και αναφέρει στον Διευθυντή τους παραβάτες. Παρίσταται υποχρεωτικά στις συνεδριάσεις του Αδελφάτου και της Εκτελεστικής Επιτροπής.

Τηρεί τα πρακτικά των συζητήσεων και των λαμβανομένων αποφάσεων. Μεριμνά για την καθαρογράφιση των πρακτικών στο επίσημο βιβλίο.

Τέλος επιμελείται κάθε θέμα που έχει σχέση με την λειτουργία του Αδελφάτου και της Εκτελεστικής Επιτροπής του ιδρύματος.

Υπό ευθύνη του τηρούνται τα εξής βιβλία:

- 1) Πρωτόκολλο εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων του βρεφοκομείου.
- 2) Βιβλίο διεκπεραιώσεως.
- 3) Βιβλίο πρακτικού συνεδριάσεων Αδελφάτου.

4) Βιβλίο αποφάσεων Αδελφάτου.

5) Βιβλίο συνεδριάσεως της Εκτελεστικής Επιτροπής.

Επίσης ο Γραμματέας οφείλει να δακτυλογραφεί τα έγγραφα της αρμοδιότητάς του.

Γ. Κοινωνική Υπηρεσία - Κοινωνικοί Λειτουργοί

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Κοινωνικών Λειτουργιών είναι οι ακόλουθες:

1) Έρευνα για κάθε περίπτωση, της δυνατότητας παροχής προστασίας σε βρέφη και άγαμους που στερούνται πόρους καθώς και η μέριμνα αυτών.

Η Υπηρεσία κοινωνικών λειτουργιών περιλαμβάνει τους τομείς:

α) Συντονισμός της έρευνας.

β) Πληροφορία και κατανομή των περιπτώσεων.

γ) Μητέρες και βρέφη.

δ) Ανάδοχες οικογένειες.

ε) Υιοθεσίες.

Υπεύθυνος του τμήματος Κοινωνικών Λειτουργιών ορίζεται η κατά βαθμόν ανωτέρα.

2) Η μέριμνα της συγκεντρώσεως πληροφοριών και παρακολούθηση της καλής διαβιώσεως των εκτός του Ιδρύματος διαβιούντων τροφίμων και η τήρηση ειδικού βιβλίου.

3) Η μέριμνα για την αποκατάσταση των τροφίμων του Ιδρύματος και την τοποθέτηση των μη αποκατασταθέντων σε οικογενειακό περιβάλλον ή σε ειδικά ιδρύματα.

4) Η τήρηση και η υποβολή στο γραφείο του Διευθυντού των στατιστικών στοιχείων για την δραστηριότητα του Γραφείου.

5) Το γραφείο κοινωνικών λειτουργιών τηρεί τα εξής βιβλία:

α) Βιβλίο υιοθεσιών

β) Βιβλίο δυνάμεως τροφίμων

γ) Βιβλίο αποβιούντων βρεφών και νηπίων

Τα βιβλία αυτά κλείνονται στο τέλος κάθε μήνα και υπογράφονται από τις Κοινωνικούς λειτουργούς.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί παρίστανται στις συνεδριάσεις του Αδελφάτου όταν υπάρχουν θέματα της αρμοδιότητάς των.

Δ. Γραφείο Βρεφικής Περιθάλψεως

α) Καθήκοντα Διευθυνούσης

Προϊσταται του Βρεφικού Προσωπικού, ελέγχει, παρακολουθεί και καθοδηγεί το γραφείο για την εκτέλεση των καθηκόντων, εποπτεύει του υπηρετικού προσωπικού που ασχολείται σε διάφορα τμήματα και καθοδηγεί τις καθαρίστριες για την ύπαρξη διαρκούς καθαριότητας και τάξεως.

Καταρτίζει το εβδομαδιαίο πρόγραμμα απασχολήσεως του Βρεφοκομικού και λοιπού προσωπικού. Υποβάλλει στην Διεύθυνση του Ιδρύματος τις αιτήσεις των αδειών. Παρακολουθεί και ελέγχει την επιμελημένη εμφάνιση του προσωπικού. Τηρεί τον κατάλογο των βρεφοκομείων, νοσοκόμων και εσωτ. Τροφών. Επιθεωρεί τους θαλάμους των βρεφών και τα λοιπά διαμερίσματα του ιδρύματος.

Ελέγχει την κανονική προσέλευση και αποχώρηση των υπαλλήλων του συγκεκριμένου γραφείου και αναφέρει όσες απουσιάζουν στον Διευθυντή.

Η διευθύνουσα είναι εσωτερική και αν υπάρχει αδυναμία εξευρέσεως τέτοιας τότε είναι εξωτερική. Τη διευθύνουσα αναπληροί βρεφοκόμος τριετούς φοιτήσεως.

β) Καθήκοντα Βρεφοκομικού Προσωπικού

1) Οι βρεφοκόμοι, νοσοκόμοι και εσωτερικοί τροφοί παρακολουθούν τις επισκέψεις του ιατρού στους θαλάμους και δίνουν προσοχή στις παρατηρήσεις και στις παραγγελίες του ιατρού και τις εκτελούν κατά γράμμα κρατώντας φυσικά σημειώσεις. Επιβλέπουν την τάξη στους θαλάμους, την

καθαριότητα των βρεφών και απαγορεύουν την είσοδο σε όσους δεν έχουν εργασία.

Παραλαμβάνουν τα απαιτούμενα είδη ιματισμού από την Διευθύνουσα και φροντίζουν για την έγκαιρη αλλαγή των βρεφών.

Είναι υπεύθυνοι για την παρασκευή του γάλακτος κ.λ.π. ειδών των βρεφών, παραλαμβάνουν από τον διαχειριστή με αποδείξεις τα αναγκαία είδη για το χρονικό διάστημα δυο ημερών.

Απαγορεύεται η χρήση οποιουδήποτε μέσου για τον εκφοβισμό βρεφών ακόμα και το χτύπημα των βρεφών και νηπίων.

Είναι υπόλογοι για τον ιματισμό του θαλάμου, την αποστολή του ακάθαρτου ιματισμού στο πλυντήριο και την παραλαβή του καθαρού ιματισμού.

2) Η νυκτερινή βρεφοκόμος παραλαμβάνει την υπηρεσία από την βρεφοκόμο της ημέρας και φροντίζει τη νύκτα για την διατροφή και την περιποίηση των βρεφών. Επίσης φροντίζει για την νοσηλεία των ασθενών βρεφών σύμφωνα με τις οδηγίες του Παιδιάτρου που αναγράφονται στο φύλλο νοσηλείας. Χορηγεί στα ασθενή βρέφη τα φάρμακα. Παρακολουθεί την κατάσταση των ασθενών και σε περίπτωση επιδεινώσεως της καταστάσεως ειδοποιεί την διευθύνουσα ή τον ιατρό. Αναγράφει στο βιβλίο λογοδοσίας λεπτομερώς τα γεγονότα της νύχτας για την κατάσταση των ασθενών βρεφών και αναφέρει προφορικά ότι αφορά τα ασθενή βρέφη στην βρεφοκόμο της ημέρας.

Γενικά το βρεφοκομικό προσωπικό απαγορεύεται να περιφέρεται άσκοπα στους διαδρόμους και τα λοιπά τμήματα του Ιδρύματος. Απαγορεύεται να απομακρύνεται από το θάλαμο την ώρα της υπηρεσίας.

γ) Καθήκοντα Λοιπού Προσωπικού

1) Η ιματιοφύλακας παραλαμβάνει τον ιματισμό από τον διαχειριστή και είναι υπεύθυνη για την διαφύλαξη αυτού και την καλή συντήρηση και γενικά για την τάξη στην ιματιοθήκη του Ιδρύματος. Τηρεί τα ανάλογα βιβλία υλικού.

- 2) Η Ράπτρια εκτελεί την ραπτική εργασία του ιματισμού του ιδρύματος. Επίσης βοηθεί στην εργασία σιδερώσεως του ιματισμού.
- 3) Ο Μάγειρας παραλαμβάνει από την διαχείριση τα ανάλογα υλικά για την παρασκευή των φαγητών και επιμελείται για την καθαριότητα του μαγειρείου και της αίθουσας του φαγητού. Προϊστάται του μαγειρείου και μεριμνά για την έγκαιρη παραλαβή των τροφίμων. Ο μάγειρας καλούμενος από την Επιτροπή παραλαβής τροφίμων εκφέρει συμβουλευτική γνώμη για την ποιότητα των τροφίμων. Ο βοηθός του μάγειρα έχει τις ίδιες υποχρεώσεις με τον μάγειρα. Και οι δύο είναι υπεύθυνοι για κάθε αδικαιολόγητη φθορά καθώς και για αντικατάσταση των ελλείψεων.
- 4) Οι καθαρίστριες είναι υπεύθυνες για την καθαριότητα των ανατιθέμενων τμημάτων του Ιδρύματος καθώς και του Γραφείου του διευθυντού.
- 5) Οι θυρωροί εκτελούν την ημερήσια και την νυκτερινή εργασία. Επίσης θα εκτελούν και τη υπηρεσία κλητήρος. Αυτοί απαγορεύουν την έξοδο παντός τροφίμου από το Ίδρυμα χωρίς ο τρόφιμος να είναι εφοδιασμένος με έγγραφο από το γραφείο του Διευθυντού. Οι θυρωροί επιμελούνται την καθαριότητα του θυρωρείου και εκτελούν και καθήκοντα του κηπουρού του Ιδρύματος.

δ) Καθήκοντα Παιδιάτρου

Ο παιδίατρος υποχρεούται να επισκέπτεται καθημερινώς το ίδρυμα. Συντάσσει τα ανοσολογικά δελτία των τροφίμων, το συνταγολόγιο, το διαιτολόγιο των βρεφών και επιμελείται των αδειών ενταφιασμού των τυχόν αποβιούντων τροφίμων.

Φροντίζει για την ψυχοσωματική υγεία των εσωτερικών και εξωτερικών τροφίμων. Είναι υπεύθυνος για την επιστημονική λειτουργία, την υγειονομική λειτουργία και την υγειονομική κατάσταση του βρεφοκομείου. Ο παιδίατρος συντάσσει εκθέσεις για το υγειονομικό προσωπικό του ιδρύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΟΛΟ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

1. Γενικές Διατάξεις

Για εξασφάλιση της υγείας των βρεφών θεσπίζεται υποχρεωτική εξέταση του προσωπικού η οποία διενεργείται από τον παιδίατρο του ιδρύματος, κάθε έτος αλλά και σε μικρότερα χρονικά διαστήματα εφόσον παραστεί ανάγκη. Με απόφαση του Αδελφάτου ρυθμίζεται η διάκριση, ο αριθμός και τα πρόσωπα του νοσηλευτικού και βρεφοκομικού προσωπικού.

Επίσης με απόφαση του Αδελφάτου ρυθμίζεται η χορήγηση συσσιτίου σε κατηγορία ή μέρος κατηγορίας προσωπικού. Απαγορεύεται να παραλαμβάνεται και να μεταφέρεται τροφή εκτός του ιδρύματος.

Οι Διοικητικοί και Οικονομικοί Υπάλληλοι ακολουθούν ωράριο εργασίας σύμφωνα με το καθοριζόμενο ωράριο από το Υπουργείο Εσωτερικών. Το Ιατρικό προσωπικό απασχολείται σύμφωνα με το καθοριζόμενο από το Υπουργείο Κοιν. Υπηρεσιών. Το βρεφοκομικό, νοσηλευτικό και βοηθητικό προσωπικό υποχρεούται σε 8ωρη εργασία κάθε μέρα και επίσης δικαιούται μία ημέρα ανάπαυση.

2. Υποχρεώσεις όλου του Προσωπικού

Απαγορεύεται απολύτως η παροχή πάσης πληροφορίας για την τύχη των τροφίμων του ιδρύματος. Αυτό επιτρέπεται μόνο κατόπιν αποφάσεως του Αδελφάτου.

Απαγορεύεται σε όλο το προσωπικό να περιφέρεται άσκοπα στους χώρους του ιδρύματος και να απομακρύνεται από το τμήμα κατά την ώρα της εργασίας.

Απαγορεύεται αυστηρώς η δημιουργία επεισοδίων στο Ίδρυμα, από υπαιτιότητα του προσωπικού υπάρχει η ποινή της απολύσεως.

Όταν έκτακτες ανάγκες το επιβάλλουν, το προσωπικό μπορεί να εργασθεί και πέρα του κανονισμένου ωραρίου άνευ αμοιβής και για όσο διαρκεί η έκτακτη ανάγκη.

Απαγορεύεται σε οποιονδήποτε υπάλληλο η αλλαγή της βάρδιας άνευ εγκρίσεως του Διευθυντού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΠΟΡΟΙ)

1. Επιχορηγήσεις του Δήμου Πατρέων για τα έτη 1989 - 1998.

Όπως έχουμε αναφέρει και παραπάνω οι οικονομικοί πόροι του Δημοτικού Βρεφοκομείου Πατρών προέρχονται από επιχορηγήσεις του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών, πρόσοδοι της ακινήτου και κινητής περιουσίας, κληρονομιάς και κληροδοτήματα, τροφεία από άλλους Δήμους και Κοινότητες που προέρχονται τα βρέφη και νήπια, από οποιαδήποτε επιχορήγηση, δωρεά καθώς επίσης και από επιχορηγήσεις του Δήμου Πατρέων. Αυτές οι επιχορηγήσεις του Δήμου Πατρέων φαίνονται αναλυτικά για τα έτη 1989 - 1998 από τους παρακάτω πίνακες.

Ετος 1989	Ποσά
5.7.1989	36.880.000
18.9.1989	16.550.000
21.11.1989	13.500.000
16.3.1990	10.300.000
Σύνολο	77.230.000

Ετος 1990	Ποσά
21.3.1990	10.900.000
10.7.1990	31.000.000
22.11.1990	16.500.000
14.2.1991	12.600.000
28.3.1991	4.000.000
Σύνολο	75.000.000

Ετος 1991	Ποσά
30.5.1991	27.000.000
15.7.1991	9.000.000
27.9.1991	14.000.000
29.11.1991	15.000.000
24.2.1992	9.000.000
Σύνολο	74.000.000

Ετος 1992	Ποσά
28.2.1992	12.000.000
18.3.1992	12.000.000
16.6.1992	5.000.000
29.9.1992	11.000.000
24.11.1992	4.000.000
16.2.1993	12.000.000
Σύνολο	56.000.000

Ετος 1993	Ποσά
30.3.1993	16.850.000
21.5.1993	10.500.000
5.8.1993	6.000.000
13.9.1993	10.500.000
24.11.1993	16.600.000
31.12.1993	10.000.000
Σύνολο	70.450.000

Ετος 1994	Ποσά
18.3.1994	20.800.000
18.4.1994	3.000.000
13.9.1994	3.700.000
16.9.1994	8.250.000
26.10.1994	3.800.000
19.11.1994	4.000.000
11.1.1995	10.000.000
Σύνολο	53.550.000

Ετος 1995	Ποσά
16.4.1995	27.700.000
8.6.1995	21.500.000
1.8.1995	24.500.000
12.10.1995	14.000.000
7.12.1995	16.500.000
31.12.1995	13.400.000
Σύνολο	117.600.000

Ετος 1996	Ποσά
2.5.1996	34.500.000
11.7.1996	27.000.000
13.8.1996	14.000.000
23.9.1996	9.000.000
17.10.1996	36.534.000
31.12.1996	9.900.000
Σύνολο	130.934.000

Έτος 1997	Ποσά
1.4.1997	29.500.000
2.7.1997	44.850.000
2.10.1997	30.273.000
31.12.1997	44.617.000
Σύνολο	145.079.000

Έτος 1998	Ποσά
31.3.1998	38.250.000
7.7.1998	38.208.000
6.10.1998	30.400.000
Σύνολο	106.858.000

Από αυτά τα στοιχεία βλέπουμε πως από το 1989 έως το 1991 και το 1993 οι επιχορηγήσεις κυμαίνονται στα 80 εκατομμύρια ενώ το 1992 και 1994 αυτές φτάνουν στο ύψος των 55 εκατομμυρίων. Και έχουμε την σημαντική αύξηση το 1995 αλλά και τα υπόλοιπα χρόνια που ξεπερνούν τα 100 εκατομμύρια. Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του Δήμου Πατρέων για το 1999 η επιχορήγηση για το Δ.Β.Π. το 1999 ανέρχεται στα 170.000.000 εκατομμύρια. Οι ημερομηνίες που υπάρχουν για κάθε έτος είναι διότι τα χρήματα δίνονται ανάλογα με τις ανάγκες του Δ.Β.Π. Αξίζει να σημειωθεί πως τα ποσά που τελικά δαπανούνται είναι μικρότερα από αυτά που προβλέπονται από τους προϋπολογισμούς.

2. Σημερινή Κατάσταση του Δ.Β.Π.

Όπως έχουμε αναφέρει σκοπός του ιδρύματος ήταν και η οργάνωση και λειτουργία βρεφικών και παιδικών σταθμών. Έτσι σύμφωνα με το σκοπό αυτό λειτουργούν στους χώρους του βρεφοκομείου βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί για την εξυπηρέτηση της εργαζομένης μητέρας. Σήμερα η δυναμικότητα των σταθμών είναι 155 βρέφη και νήπια ηλικίας από 7 μηνών

έως 6 χρονών. Λειτουργούν 5 τμήματα σταθμών με διαβάθμιση ηλικίας. Οι σταθμοί λειτουργούν από 7 π. μ. - 15.00 μ.μ.

Ως προς τον πρώτο σκοπό του Δ.Β.Π. που είναι η εισαγωγή και η περίθαλψη των βρεφών και των νηπίων που είναι και ο κατεξοχήν σκοπός του ιδρύματος σήμερα ανήκουν στη δύναμη του Βρεφοκομείου 26 παιδιά εκτός γάμου έκθετα στερούμενα οικογενειακού περιβάλλοντος. Τα παιδιά βρίσκονται εκτός του ιδρύματος σε ανάδοχες οικογένειες, σε ιδρύματα της πόλης και εκτός πόλεως και μερικά μένουν μόνα τους.

Στο Δ.Β.Π. δεν μένει κανένα πλέον παιδί ως τρόφιμος όπως χαρακτηριστικά μας αναφέρει η κ. Κετίκογλου Πανωραία και αυτό έπαψε να ισχύει από το 1989 διότι είχαν δημιουργηθεί ήδη ιδρύματα που θα φιλοξενούσαν αυτά τα άτομα. Και δεν είναι λίγα. Επίσης συμπληρώνει πως το Δ.Β.Π. έχει εκπληρώσει εις το έπακρον τους σκοπούς για τους οποίους δημιουργήθηκε το ίδρυμα και συνεχίζει να προσφέρει βοήθεια στις εργαζόμενες μητέρες άρα και το κοινωνικό έργο ταυτόχρονα. Επίσης δεν ξέχασε να μας αναφέρει για την οικονομική ενίσχυση που προσφέρει ο Δήμος Πατρέων σε σχέση με το επίσημο κράτος.

Σχετικά με το προσωπικό σήμερα στο Δ.Β.Π. εργάζονται συνολικά 34 άτομα. Από αυτά τα άτομα 8 είναι διοικητικοί Υπάλληλοι, 2 είναι κοινωνικοί λειτουργοί, 4 νηπιαγωγοί, 1 ψυχολόγος και τα υπόλοιπα 19 άτομα είναι βοηθητικό προσωπικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΤΟΧΟΙ - ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

Ο σύγχρονος άνθρωπος καλείται καθημερινά να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις μιας πολύπλοκης κοινωνικής πραγματικότητας. Έρχεται αντιμέτωπος, εκτός από τις δυσκολίες επιβίωσης, με προβλήματα της κοινωνικής - επαγγελματικής και της προσωπικής οικογενειακής του ζωής. Γι' αυτό το λόγο ο Δήμος Πατρέων αναγνωρίζοντας τον πρωταρχικό και αναντικατάστατο ρόλο της οικογένειας, ως καθοριστικό για την ψυχική ηρεμία και ευτυχία των μελών της καθώς επίσης και στην ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα που αφορούν τους νέους θα προχωρήσει στο μέλλον στην ίδρυση ενός συμβουλευτικού Γραφείου Οικογένειας και γραφείου πληροφόρησης Νέων. Ο μεν στόχος του πρώτου κέντρου είναι να στηρίζει τον άνθρωπο στην προσπάθειά του για ατομική ολοκλήρωση, δημιουργική ζωή καθώς και ικανοποιητικές οικογενειακές και κοινωνικές σχέσεις. Το Κέντρο απευθύνεται κυρίως στον υγιή πληθυσμό, γονείς και έφηβους, και θα ασχολείται με αντικοινωνικές συμπεριφορές και ψυχικές διαταραχές. Η συμβουλευτική αντιμετώπιση των προβλημάτων ανάλογα με τη φύση του προβλήματος, θα πραγματοποιείται είτε με ατομικές συναντήσεις, είτε με την οργάνωση ομάδων. Θα υπάρχει μια ανοικτή συνεργασία με υπηρεσίες ψυχικής υγείας της πόλης για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τα άτομα που θα απευθύνονται στην Υπηρεσία.

Ο δε στόχος του Γραφείου πληροφόρησης των Νέων είναι να αποτελέσει σημείο αναφοράς των νέων οι οποίοι θα μπορούν να έχουν έγκυρη και πολύπλευρη ενημέρωση σε όλα τα θέματα που τους ενδιαφέρουν και θα έχουν την ευκαιρία επαφής και επικοινωνίας με συνομήλικους τους.

Σε πρώτη φάση προτίθεται να λειτουργήσουν μία τράπεζα πληροφοριών στην οποία οι ενδιαφερόμενοι θα εξυπηρετούνται από εξειδικευμένους υπαλλήλους του Κοινωνικού Τομέα και θα έχουν και οι ίδιοι την δυνατότητα πρόσβασης στο δίκτυο πληροφόρησης internet και ομάδες

προσωπικής ανάπτυξης για εφήβους. Μέσα από την διεργασία της ομάδας οι συμμετέχοντες θα ενισχυθούν για να γνωρίσουν τον εαυτό τους, να καλλιεργήσουν την προσωπικότητά τους και να αναπτύξουν τις ικανότητές τους.

Βέβαια ο Δήμος Πατρέων φιλοδοξεί να λειτουργήσει και άλλα κέντρα όπως αυτό του κέντρου Πρόληψης Τροχαίων Ατυχημάτων, το Δημοτικό Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής για Παιδιά και Δημοτικό Συμβούλιο από μερικούς μαθητές. Το Κέντρο Πρόληψης Τροχαίων Ατυχημάτων θα προσπαθεί να παρεμβαίνει στον πολεοδομικό σχεδιασμό της πόλης για την αποφυγή τροχαίων ατυχημάτων. Θα ενημερώνει τους πολίτες σχετικά με νομικά ζητήματα και θέματα ασφάλισης από τροχαία ατυχήματα.

Είναι γνωστό ότι η πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων θα είναι αποτελεσματική μόνο αν έχει σαν βασικό άξονα την εκπαίδευση των μαθητών στα θέματα κυκλοφοριακής αγωγής. Η εκπαίδευση αυτή δεν είναι δυνατόν να αναληφθεί από το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα διότι δεν υπάρχει ο απαιτούμενος διδακτικός χρόνος, δεν υπάρχουν οι εκπαιδευτικοί με τις απαραίτητες γνώσεις στον τομέα αυτό και επιπλέον δεν υπάρχουν οι απαραίτητες εγκαταστάσεις και η υλικοτεχνική υποδομή η οποία απαιτείται για την διδασκαλία του αντικειμένου. Ο Δήμος Πατρέων μετά από ομόφωνη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου έχει αποφασίσει στο μέλλον να αναλάβει την εκπαίδευση των μαθητών στην κυκλοφοριακή αγωγή. Το έργο είναι πρωτότυπο και μοναδικό για τις διαστάσεις του στην Ελλάδα.

Η συμμετοχή μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στο Δημοτικό Συμβούλιο θα είναι μία σημαντική μελλοντική καινοτομία του Κοινωνικού Τομέα του Δήμου. Η ιδέα στηρίζεται σε μία πρωτοποριακή πρακτική του Δήμου της Γαλλικής πόλης Chateauroux και θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα από το Δήμο Πατρέων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο Δήμος Πατρέων έχει καταφέρει εδώ και πολλά χρόνια να δημιουργήσει πολλές εστίες κοινωνικής δραστηριότητας. Ξεκίνησε από πολύ παλιά από το 1872 με την δημιουργία του Δημοτικού Βρεφοκομείου Πατρών που είναι και το αρχαιότερο ίδρυμα στην ιστορία του Κοινωνικού Τομέα του Δήμου Πατρέων. Μάλιστα στα παραρτήματα αυτής της εργασίας υπάρχουν τα χειρόγραφα πρακτικά της πρώτης συνεδρίασης του Δ.Β.Π. Είναι ένα ίδρυμα που αποτέλεσε τομή στην πόλη της Πάτρας. Πρόσφερε στέγη και τροφή σε παραμελημένα βρέφη και νήπια. Τα προστάτεψε, τους πρόσφερε ιατρική περίθαλψη και συνέχιζε να τα φιλοξενεί στην στέγη της ακόμα και αφού συμπλήρωσαν το 18^ο έτος της ηλικίας τους. Και μάλιστα πρόσφερε πολύτιμες υπηρεσίες σε πολύ δύσκολες στιγμές της ελληνικής ιστορίας όπως του τελευταίου πολέμου το 1945. Το ίδρυμα αυτό ήταν ανάσα για τέτοια παιδιά και βρέφη. Περνώντας τα χρόνια και αφού ξεπεράστηκε και αυτή η δύσκολη περίοδος το ίδρυμα εξακολουθούσε να υπάρχει προσφέροντας τις ίδιες υπηρεσίες παρά τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετώπιζε. Χάρη όμως και στην καλή διάθεση του Δήμου Πατρέων που χρηματοδοτούσε το Δ.Β.Π. κατάφερε να λειτουργεί. Τα τελευταία δέκα χρόνια ο Δήμος Πατρέων, έχει κάνει σημαντικά βήματα στον κοινωνικό τομέα. Έχει δημιουργήσει αρκετά ιδρύματα τα οποία προσφέρουν σημαντικές υπηρεσίες στους πολίτες της ευρύτερης περιοχής της Πάτρας. Αποτέλεσμα ήταν κάποιες από τις λειτουργίες του Δ.Β.Π. να σταματήσουν να λειτουργούν. Παρόλα αυτά ο Δήμος Πατρέων δεν μείωσε τις επιχορηγήσεις του για το Δ.Β.Π. Αυτό δείχνει πόσο ευαισθητοποιημένος είναι στον κοινωνικό τομέα.

Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι σημαντικά περιορισμένος. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί και πρέπει να αποτελέσει φορέα της νέας αντίληψης για την προστασία και την προαγωγή της υγείας.

Χωρίς να υπάρχουν αυτές οι προϋποθέσεις ο Δήμος Πατρέων έχει κάνει σημαντικά βήματα για την προώθηση αυτού του νέου ρόλου που καλείται να διαδραματίσει η "τοπική εξουσία".

Ο Δήμος αξιοποιώντας τη συμμετοχή του σε προγράμματα συνεργασίας με άλλες ευρωπαϊκές πόλεις και ιδιαίτερα με τη συμμετοχή στο δίκτυο της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας "Υγιείς Πόλεις" απέκωμισε αξιόλογη πρακτική γνώση και εμπειρία. Στη φιλοσοφία του προγράμματος "Υγιείς Πόλεις" εντάσσεται επίσης η δημιουργία του "Κέντρου Περιβάλλοντος και Υγείας" του Δήμου Πατρέων που έγινε με τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του προγράμματος Recite EnviroNet.

Ο Δήμος Πατρέων δημιουργώντας το Κέντρο Στήριξης πολιτών με Ειδικές Ανάγκες αποδεικνύει ότι καταλαβαίνει το δικαίωμα στη διαφορά και στην ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Αξίζει εδώ να αναφέρουμε πως σε επίσκεψή μου σε αρκετούς χώρους του κοινωνικού τομέα συνάντησα και άτομα με ειδικές ανάγκες που εργάζονταν ως υπάλληλοι. Αυτό δείχνει πως τελικά μερικά πράγματα δεν μένουν απλά στα χαρτιά για να δημιουργούνται εντυπώσεις. Αλλά γίνονται και πράξεις.

Ο Κοινωνικός τομέας συνεργάζεται στενά με όλους τους φορείς και υπηρεσίες της πόλης προκειμένου να υπάρχει μία πολύπλευρη αντιμετώπιση των θεμάτων που προκύπτουν. Ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια έχει υπάρξει στενή συνεργασία με τα Διαμερίσματα μέσα από τα οποία ο Δήμος έρχεται άμεσα σε επαφή με τον πολίτη και τα προβλήματα που τον απασχολούν.

Σημαντικός αριθμός εθελοντών συμμετέχει στις δραστηριότητες του Κοινωνικού τομέα ή αυτοοργανώνεται και ενεργοποιείται με τη στήριξη του Δήμου Πατρέων.

Οι επαγγελματίες και οι επιχειρήσεις συνεισφέρουν πολλαπλά στην εφαρμογή των κοινωνικών προγραμμάτων. Η ενίσχυση αυτή μπορεί να είναι οικονομική (χορηγίες) υλική (τρόφιμα, ρούχα) επαγγελματική (νομικές συμβουλές, ιατρικές επισκέψεις).

Πολλοί επιχειρηματίες της πόλης μας ευαισθητοποιήθηκαν και ενίσχυσαν τις δραστηριότητες και τα προγράμματα του Κοινωνικού τομέα.

Ο Δήμος Πατρέων με όλες αυτές τις δραστηριότητες στον Κοινωνικό τομέα που είναι πολλές και αξιόλογες στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην πόλη. Αλλά και οι μελλοντικές υπηρεσίες και δραστηριότητες που πρόκειται να αναπτύξει ο Δήμος Πατρέων αποτελούν δέσμευση για τη βελτίωση της υγείας και της ποιότητας ζωής των πολιτών της Πάτρας.

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω πως η Τοπική Αυτοδιοίκηση της Πάτρας κατόρθωσε να ανοίξει ένα καινούργιο κεφάλαιο στα κοινωνικά πράγματα. Πιστεύω επίσης πως οι αποτελεσματικές ενέργειες και τα θετικά αποτελέσματα ξεκινάνε με την ενθάρρυνση του διαλόγου στην τοπική κοινωνία. Η κινητοποίηση των πολιτών δεν αφορά μόνο το δικό τους συμφέρον αλλά συμβάλλει άμεσα στο καλό της πόλης.

"Θα ήθελα να τονίσω ότι ο μόνος αγώνας που αξίζει είναι ο αγώνας για πολυφωνία, δημοκρατία και κοινωνική ανάπτυξη"

Jacques Delors

Πρόεδρος Ευρωπαϊκής Επιτροπής

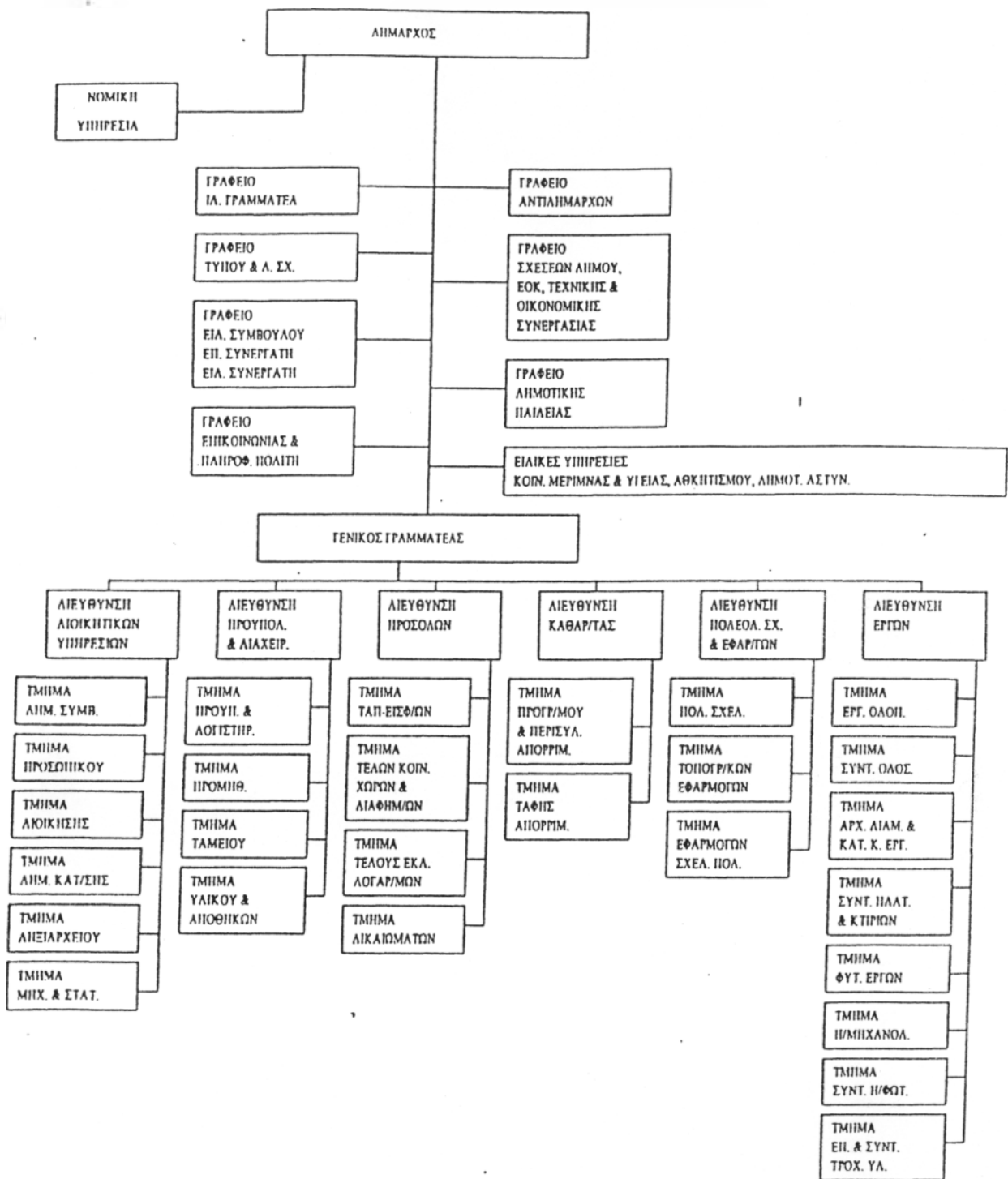
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Β. ΒΟΓΙΑΤΖΗ, Κοινωνική Πολιτική, Αθήνα 1983, σελ. 63-64.
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α.Ε., Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση, Αθήνα 1995.
- Κοινωνικός Τομέας, Δήμος Πατρέων, 1991
- Κοινωνικός Τομέας, Δήμος Πατρέων, 1994
- Κοινωνικός Τομέας, Δήμος Πατρέων, 1996
- Οργανισμός κατά των Ναρκωτικών, Δίκτυο Θεραπευτικών Υπηρεσιών, Πάτρα 1997
- Κέντρο Στήριξης Πολιτών με ειδικές ανάγκες, Δήμος Πατρέων, 1997
- Είκοσι βήματα για την ανάπτυξη και εφαρμογή του προγράμματος "Υγιείς Πόλεις", Δήμος Πατρέων 1993
- Η ταυτότητα Υγείας της πόλης, Hellenic Healthy Cities Network 1996.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Παύλα Αβελέρ

1. Το Ν. 981/77 περί αποστολής θέσεων προσωπικού έτερου βαθμού δικτύου βασισμένων επί το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστήμης

2. Το Π.Δ. 21/77 περί μετακινήσεως του ΥΠΠΕ.

3. Το Υ.Α. 117/77 περί κινήσεως του Ν. 993/79 περί επισημοποίησης εργασιών έτερου βαθμού προσωπικού π.δ.δ. και κινήσεως και έτερου έδρου ΡΕ 114/740 15/17 σχετικά με κινήσεις προσωπικού Περιφέρειας Κυβερνήσεως

4. Η απόφαση του Ε.Π.Ε.Π. περί άσκησης προσωπικών δέκων (1) εργασιών υπό προσωρινή άσκηση σε έδρες της Β' Δημ. Σχολείου Αμοιόσεως αποφασίζουμε :

1. Έγκρινουμε την πρόσληψη των κατωτέρω δέκα (1) εργασιών για τή διενέργεια σωστικής άνασκαφής στο οικ. πεδίο του Β' Δημ. Σχολείου Αμοιόσεως που έχει διαπιστωθεί με την άρ. 39688/7515/21.8.81 απόφαση, με αρμοδιότητα της Γ' Έφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχιτ. (Δελφοί) και για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών εντός έτους 1981 :

- Κατσιάπου Εύθυμης
- Δευέρης Εύθυμης
- Ζησιπούδης Αλφειός
- Αλά Νικόλαος
- Παλάσης Έρασμους
- Σιακούπας Ίωαννης
- Παχουδής Ίωαννης
- Τσαμπιτζίκου Παναγιώτης
- Λεοντοπούλου Αικατερίνης
- Λαδούση Τσιναΐς

2. Η μεθοδολογία των άνωτέρω θα βασιστεί τις πιστώσεις του Προγράμματος Δημ. Έπενδύσεων, έργο 51403, εν τών όρων χρηματοδότησεως μέχρι του ποσού των 22000000, και με ήμερομίσθιο το ύψος του όποιου δεν μπορεί υπερβεί το άκιστο ύψος ήμερομίσθιο.

3. Η άπασχόληση του άνωτέρω προσωπικού σε έσοχα από εκείνα των τα όποια προσέχοντε άπασχολεί.

4. Μετά τή λήξη του χρονού άπασχόλησεως το άνωστ προσωπικό άπασχολεί αυτοθελούτως χωρίς καμιά άπασχολή, από τήν αμια αυτή.

5. Έγκρινουμε την προσήληψη της εργατριάς Έβου Λαυροπούλου προς άντικατάσταση του εργατή Λουκά Λαπού που προσλήφηθηκε με την άρ. 27533 5250/24.8.81 απός μας για τή σωστική άνασκαφή Διστόμου και για χρονικό διάστημα πέντηκα (50) ήμερών εντός του έτους 1981, ετά τή λήξη παραμένει όπως έχει η άρ. 27533 5250/24.8.81. Η άπόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Έφημερίδα Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 31 Δεκεμβρίου 1981

υ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΜΑΛΙΑ ΜΑΡΙΑ (ΜΕΛΙΝΑ) ΜΕΡΚΟΥΡΗ

Αριθμ. 2484

Διοικητική σελ. Έφημερίδας της Κυβερνήσεως
1982 ΣΣΠ, περί καθιέρωσής άπόδραση και άλλων οικονομικών εργασιών εσχισματικών και διαπιστευτικών εγχακτων Υπουργείου Έσωτερικών και Νομαρχ. Τακτικών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Προσέχοντε... 1888/1981

Κλάδος ΑΠ 2 Κοινων. Λειτουργιών

Μία (1) θέση με βαθμό 50 - 40

Μία (1) θέση με βαθμό 50 - 40 (Μεταφέρεται ή μία θέση ΑΡ 13 50 - 40 στην Α1 1)

Κλάδος ΑΡ 2 Κοινων. Λειτουργιών

Μία (1) θέση Κοινων. Λειτουργιών με βαθμό 50 - 40

Δύο (2) θέσεις Κοινων. Λειτουργιών με βαθμό 50 - 60

Οι παραπάνω θέσεις Κοινωνικών Λειτουργιών συμπληρώνονται μέχρι του αριθμού 2 κατά άνώτατο όριο.

Κλάδος ΜΕ 1 Διοικητικός

Τέσσερις (4) θέσεις Κλάδου ΜΕ1 από τις όποιες :

Μία (1) θέση με βαθμό 50 - 40

Δύο (2) θέσεις με βαθμό 50 - 60

Κλάδος ΣΕ1 Κλητήρες Αποκλειστών - Γεν. Καθ. χρόνου

Δύο (2) θέσεις με βαθμό 20 - 70

Κλάδος Ύψ. νομικού προσωπικού

Κλάδος ΑΡ 10 Βασικών και τριτοβάθμιας φοιτήσεως

Έπτά (7) συνολικά θέσεις από τις όποιες :

Δύο (2) θέσεις με βαθμό 50 - 40

Πέντε (5) θέσεις με βαθμό 50 - 60

Κλάδος ΜΕ 10 Εκπαιδευτικών

Μία (1) θέση με βαθμό 100 - 60

Κλάδος ΜΕ 21 Ύψ. νομικού και λοιπού προσωπικού

Μία (1) θέση πρακτικής Νοσοκομ. με βαθμό 100 - 60

Μία (1) θέση μηχανίστριας με βαθμό 100 - 60

Μία (1) θέση φοιτητού μηχανίστριας με βαθμό 100 - 60

Μία (1) θέση ραπτριάς με βαθμό 100 - 60

Κλάδος ΣΕ 100

Μία (1) θέση πλυντριάς με βαθμό 110 - 70

Η θέση πρακτικής νοσοκόμου καταργείται άμα κενωθεί με οποιοδήποτε τρόπο.

Οι θέσεις μηχανίστριας, βοηθού μηχανίστριας, ραπτριάς και πλυντριάς μετατρέπονται σε θέσεις ιδιωτικού δικαίου άμα κενωθούν με οποιοδήποτε τρόπο

Δ. Προσωπικό επί θητεία (άρθ. 230 Ν. 1188/1981).

Μία (1) θέση έκτρος ειδικότητας Παιδιάτρου με βαθμό 70 - 40.

Ε. Προσωπικό με σύμβαση Π.Δ. Δικαίου άρτος 258 και 321 Ν. 1188/81

Μία (1) θέση πλυντριάς

Δύο (2) θέσεις καθαριστριών

Δέκα (10) θέσεις καθαριστριών από την περιφέρεια των έσοχων και τή συνολική του ήμισυατος από τή τριτοβάθμιας έσοχων έσοχιστριας έπικρατούσας κατά την έσοχή της έσοχιστριας του Ν. 981/77 άρτος 22 Φεβρουαρίου 1980 και μέχρι της 15 Ιανουαρίου 1981 ήμερομίσθια έσοχιστριας του Ν. 1188/81

Η άπόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 31 Δεκεμβρίου 1981

... 15 Oktober 1872

... 15 Oktober 1872

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

... 1872 ...

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account. The text is dense and difficult to decipher due to the cursive style and some fading.

By 15000.

Main body of handwritten text, continuing the list or account. It includes several lines of cursive script, some with underlines, and appears to be a detailed record or ledger.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on aged paper. The handwriting is dense and somewhat slanted. The content appears to be a formal or official communication, possibly related to a business or legal matter. The text is written in a cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on aged paper. The handwriting is dense and somewhat slanted. The content appears to be a formal or official communication, possibly related to a business or legal matter.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on aged paper. The handwriting is dense and somewhat slanted. The content appears to be a formal or official communication, possibly related to a business or legal matter. The text is written in a cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on aged paper. The handwriting is dense and somewhat slanted. The content appears to be a formal or official communication, possibly related to a business or legal matter.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on aged paper. The handwriting is dense and somewhat slanted. The content appears to be a formal or official communication, possibly related to a business or legal matter. The text is written in a cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on aged paper. The handwriting is dense and somewhat slanted. The content appears to be a formal or official communication, possibly related to a business or legal matter.

1. Mary Jane ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...

11. ...
12. ...
13. ...
14. ...
15. ...

16. ...
17. ...
18. ...
19. ...
20. ...

21. ...
22. ...
23. ...
24. ...
25. ...

26. ...

ΑΠΟ ΤΑ "ΠΡΑΣΙΝΑ" ΚΑΛΗΝΤΙΚΑ ΣΤΟ "ΠΡΑΣΙΝΟ" ΝΕΡΟ...

Όλο και περισσότερο εισδύουν στην αγορά της Πάτρας τα οικολογικά προϊόντα

Τα «πράσινα» προϊόντα «από-κτιούν» μέρα με τη μέρα νέους φίλους και στην Πάτρα.

Καταναλωτές αλλά και εταιρείες προκρίνουν να διασφαλίσουν ένα βιώσιμο μέλλον, οι μεν πρώτοι ελέγχοντας τις αγορές τους και οι δε δημιουργώντας προϊόντα που προστατεύουν το περιβάλλον και μειώνουν την οικολογική κρίση.

Τα αποκαλούμενα «πράσινα» προϊόντα ή αλλιώς οικολογικά είναι φιλικά προς το περιβάλλον, από μη τοξικά υλικά, τα οποία ανακυκλώνονται ενώ συγχρόνως δεν έχουν βλαβερές συνέπειες στην υγεία του ανθρώπου που τα χρησιμοποιεί.

Μια μεγάλη γκάμα οικολογικών προϊόντων (κάλυπτικά, απορρυπαντικά, εντομοκτόνα οικιακά είδη κ.ά.) βρίσκονται στη διάθεση των Πατριών. Πολλοί είναι οι Πατρινοί και κυρίως γυναίκες και κοπέλες που εμπιστεύονται την περιποίηση του προσώπου και του σώματός τους στα οικολογικά καλλυντικά. Τα καλλυντικά αυτά είναι από φυσικά υλικά (άργιλο, γάλα, αιθέρια έλαια, βότανα κ.ά.) και για την παρασκευή τους δεν έχουν γίνει πειράματα σε ζώα.

Όπως δήλωσε στην «Η» η κ. Σ. Γκανά, υπάλληλος καταστήματος φυτικών καλλυντικών: «Πολλά είναι τα νέα κορίτσια που ζητούν όσο πιο αγνά «οικολογικά» καλλυντικά γίνεται.

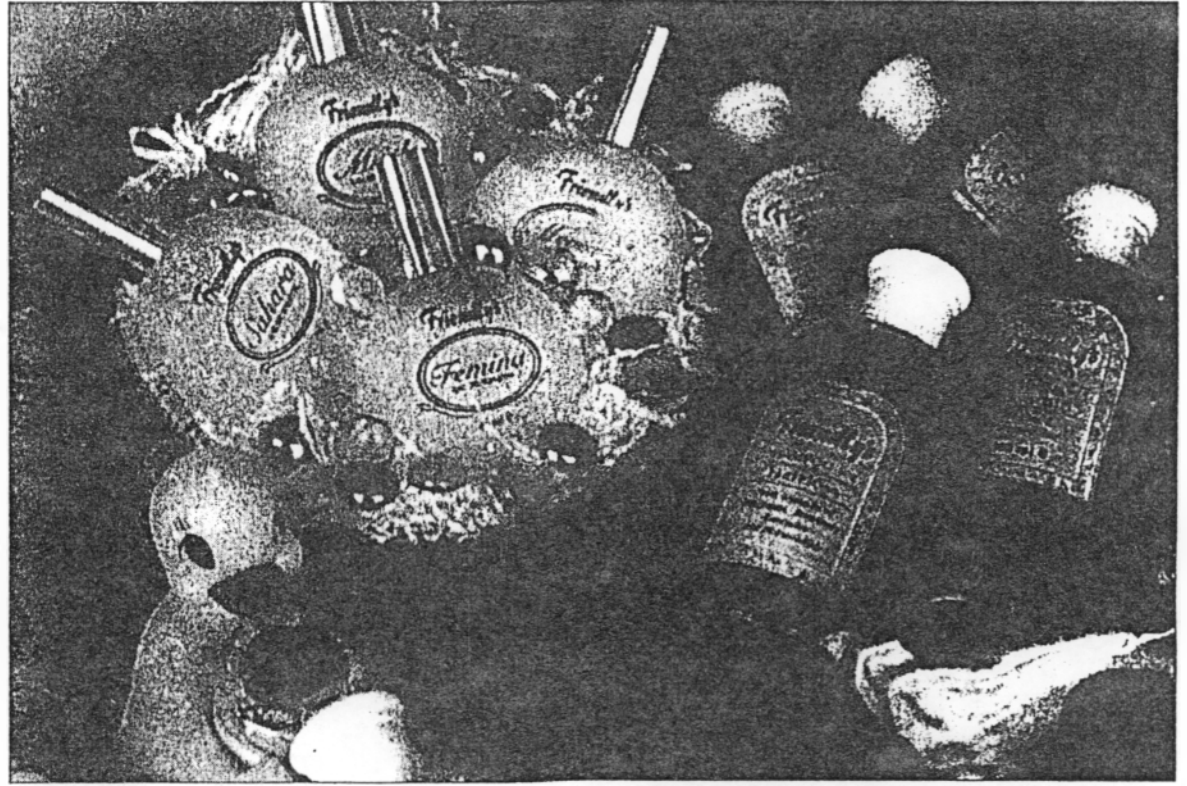
Το θεωρούν καλύτερης ποιότητας, ενώ παράλληλα προστατεύουν και το περιβάλλον. Βέβαια, οι εταιρείες καλλυντικών, θα πρέπει, όλο και περισσότερο, να αποκτούν οικολογική συνείδηση,

τόσο στο περιεχόμενο των καλλυντικών, όσο και στη συσκευασία.

Καταστήματα διαφόρων προϊόντων έχουν αντικαταστήσει τις πλαστικές σακούλες με τις χάρτινες οι οποίες θεωρούνται φιλικότερες προς το περιβάλλον, αφού το πολυαιθιλένιο με το οποίο κατασκευάζονται μεταξύ άλλων και πλαστικές σακούλες επιβαρύνει το περιβάλλον, τόσο κατά τη διαδικασία παραγωγής του, όσο και καυόμενο ή απορριπτόμενο στη χωματερή. Ακόμη και στο εμφιαλωμένο νερό υπάρχει οικολογική συσκευασία. Οι καταναλωτές που έχουν οικολογική κρίση, καλό θα είναι να προτιμούν, τα μπουκάλια που αναγράφουν τη λέξη PET και όχι αυτές με τη λέξη PVC.

Τα τελευταία χρόνια έχουν κυκλοφορήσει και οικολογικά απορρυπαντικά τα οποία περιέχουν ανιονικά ταισιενεργά και μεγάλη περιεκτικότητα σε σαπούνι σε αντίθεση με τα απορρυπαντικά που περιέχουν φωσφορικά άλατα και ρηπαίνουν το περιβάλλον. Τα απορρυπαντικά αυτά κυκλοφορούν και στην αγορά της Πάτρας όπως και πλήθος λακ, αποσημτικών και σπρέι, τα οποία δε βλάπτουν το όζον και υπάρχουν στα ράφια των σούπερ μάρκετ. Τα αεροζόλ θεωρούνται ιδιαίτερα βλαβερά και καταστrophικά για το όζον. Για το λόγο αυτό οι εταιρείες έχουν κυκλοφορήσει προϊόντα, λιγότερο τοξικά, με την μορφή σπυράλι, ταμπλετών, υγρών εντομοαπωθητικών ή σκόνης σε μια προσπάθεια μείωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

«Ο κόσμος τα τελευταία χρόνια αναζητά τα οικολογικά προϊόντα, αυτά που δε βλάπτουν το όζον και δεν επιβαρύν-

Γνωρίσαμε τα οικολογικά προϊόντα κυρίως ως καλλυντικά. Τώρα η "γκάμα" των προϊόντων αυτών επεκτείνεται από το νερό με την οικολογική συσκευασία ως τα οικολογικά έπιπλα.

νο το περιβάλλον. Κυρίως εξετάζουν τα εμπονητικά χρώση αλλά και σώματα», τόνισε η κ. Μ. Καμητέρου, υπάλληλος σούπερ μάρκετ.

Στην αγορά της Πάτρας υπάρχουν ακόμη καταστήματα που πωλούν ντου-

λάτσια, μικρά ράφια, γραφεία, σετ αλληλογραφίας, στυλό κ.ά., όλα από ανακυκλωμένο χαρτί, έχοντας χρησιμοποιηθεί οι κατάλληλες τεχνικές για την παραγωγή του.

...Η Γρηγορούσα έχει κυκλοφορήσει υνώνημοριΔ 2003000000 00000000

έναν οδηγό πράσινης κατανάλωσης ο οποίος αποτελεί ένα χρήσιμο «εργαλείο» στα χέρια όλων των πολιτών, που ενδιαφέρονται για το μέλλον του πλανήτη.

E.M.